5689 Ն· 1886 ՓԵՏՐՎԱՐ 15 ՃԻՒՄԱՍ ԻՐԹԷՍԻ ՍԷՆԷ 26 ՐՆՃԸ ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ 27 ՓԵՏՐՎԱՐ 1886 Ն· 5689

ԳԻՆԵՐԸ
Մեծագոյն Մեծակ 6
Ամբողջ տարի » 3
Գէր տարի Դրաշ 10
Յանձնարարեալ տարեալ 40 Փարա·

ԲՕՍԹԱ ԻՒՃՐԷԹԻ ԳԻՂԷ ԱՑԻՏՏԻՐ

Մասիսի Էջերեան

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
Ղազարոսեան 5 կոն, ի հանրապետ 1 կոն տէրոց սեպհական· Թղթակցութիւն բերելիք բոլոր խմբագրական գրասենեակ· Գէր Ղրկելու 20 փարա·

ԳԱՂԱԹԱ ԻԲՍԻ ԽԱՆ ՆԻՄԷՐՕ 41

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՐԵԹՎԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԵԱԼ ԷՋԵՐՈՒՄ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ՄԵԾԱԳՈՅՆ ԹԵՐԹԱՆՈՑ

բաֆքնտան, ճէրիտէյի ոճիղանէ-միզ հագգընտա զուհուրա կէլմէք-տէ օլան չու համիյեթ, եալընըզ պու տէֆա օլմաեըզ, իլա իքի իւչ տէֆա զուհուրա կէլմիշ օլտուգտան պաշգա, կէչէն սէնէ, թահթը նէ-զարէթլերինտէ պուլունան մէզքիւր Յակոբեան վարժարան շակիրտանը ֆագըրլարընա, էլպիսէլեր հիմմէ-թիլե սէվինտիրտիքլերինի տախի, զաթէն մա թէշէքքիւր պիլտիրմի-շիզ տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

—o—

Սըրպիսթան իլէ Պուլղարիս-թան պէյնինտէ ագոր միզաքէրէ իտիլմէքտէ օլան միսալահանը, էվվէլքի կիւն գարարը գաթիսի վի-րիլէճէկի եաղըլմըշ իտի։ Միսա-լէհայի մէզքիւրէ հագգընտաքի մէվատանը գապուրիլէ, հէման ի-տի իչ կիւնէ տէկին գարարը գա-թիսի վիրիլէրէք, մուահհէտէնին թահթը իմզաեա ալընաճաղը, վէ իշին պու սուրէթլէ խիթամը մու-գարրէր իտուկի տախի, ճիմէյի միսթախպէլթիմզդան տրը։

(Ռ. Հոէէ-Ը)

—Էրզրում վիլայէթի ճէլիլէսի մէարիֆ միւտիրլիկինէ, մէքթէպի միւքիյեէյի Շահանէ մուալլիմէրին-էն Մուրատ պէյ, պու քէրրէ թայեին պույրուլարագ, էվվէլքի կիւն էմրի ալիսինի ախզ իթմիշ օլ-տուղունտան, եագընտա մահէլլի մէէմուրիյեէթինէ կիտճէք տիր։

—Տէվլէթի Ա.ալիյեէնին Թօրբիլ իսթիմպօթլարընա լիւզումի, Ալ-մանեա տէվլէթինճէ մուռատտագ օլտուղունտան, տէվլէթի միւշարի-լէյհա Թէրսանէսի նամընա սիրա-ըը օլունան իսթիմպօթլարը, հիւ-քիւմէթի Սէնիյեէեէ թէսլիմինէ ըուխսաթ իթա օլունտուղու, վէ պինապէրին, տէվլէթի Ալիյեէնին սի-բարը իլէտիկի 5 գըրթա իսթիմպօ-թա պէտէլ, 15 գըրթա միւպայեա իտէպիլէճէկի, բրէնս Պիզմարգ հագ-ըէթլերի թարաֆընտան, թէլէկրաֆ-լա Պապը Ալիյեէ իլթագար օլունտու-ղու ճիհէթլէ, Ալմանեա զաղէթա-լարը, իշպու մալիմաթը եազտրգ-լարը սըրատա, պունու տէվլէթի Ալիյեէ իլէ Ալմանեա տէվլէթի ֆէ-խիմէսի միեանընտա, թէմամը յլա մութապագաթը էֆբեարա էմարէ (նիշան) ատտ իլէեօրլար։

—Հանեա չէհրինտէ, Ավսթրիա վէ Մաճարիսթան գօնսօլօսու իքէն, վէֆաթ իտէն Մ. Օրթէլինին եէրի-նէ, Մ. Շրվալիէ ժօզէֆ տիւ Հէր-ման Իսթէտէն նամընտա պիր զա-թը, գօնսօլօս վէքիլի թայեին գը-լընարդը միւսթահիպէր տիր։

—Մէսաժէ տ'Ավթէն զաղէթասը-նրն իֆատէսինէ կէօրէ, Ալմանեա տէվլէթինն Ավթինա սէֆիրի, Նու-նան հիւքիւմէթինէ թէհտիտամիզ պիր նօթա կէօնտէրիպ, Ալմանեա տէվլէթինին Նիւմարիշէ իշթիրաք ի-տէճէկինի պէեան իլէմիշ իմիշ։

—Մարթը էֆբէնճիսին իֆինճի կիւնիւ, Ալմանեա սէֆարէթխանէ-սինտէ պիր պալօ վիրիլէճէկի կիպի, մահը մէզքիւրուն տէօրտիւնճիւ բէնճէնպիհ կիւնիւ տախի, Ռու-սիա սէֆարէթխանէսինտէ պիր պա-լօ վիրիլէճէք տիր։

—Կէչէն բազար կիւնիւ, տիւէլի մուազզամ նէզտինտէ մուգրիմ սիւֆէրայի սալոնաթը Սէնիյեէ-եէ, ճանիպի Պապը Ալիտէն քէշի-տէ օլունան պիր թէլէկրաֆտա, հիւքիւմէթի Սէնիյեէ, Պուլղարիս-թան մուգավէլէնամէսինին ֆրգ-ռայի ասկէրիյեէսինի թատիլէ մու-վաֆֆագաթ պուեուրտուղու պիլ-պէեան, մուգավէլէնամէյի մէզ-բիւրուն սուրէթի թասաիգի թա-լէպ գրլընմըշ օլտուղու, Թան զա-զէթասընը Բէթերսպուրկտան ալ-տըղը պիր թելէկրաֆտա մուհար-բէր տիր։

—Իրան տէվլէթի թարաֆընտան, Վիէննատա միւպայեա օլունան 10 գըրթա թօր, վէ 4500 թիֆէնք, վէ 2500 սանարդ միհիմաթ, թէհ-ռանա կէօնտէրիլմիշ տիր։

—Ինկիլթէրրա Գրալիչասընընը մախտուտու վէ վէլիի ահտը Բրէնս տը Կալ հազրէթլերի, Ֆրանսանընը Գան չէհրինէ ազիմէթ իլէմիշ տիր։

—Բանսլավիզմ ճէմիյեէթի սէ-ռամէտանընտան, միւթէվէֆա Ա.գ-սագ օֆուն նէշր իլէտիկի Ռուսնամ ղազէթանընը իխրաճընա, զէվճէսի տէվամ իլէեէճէկինտէն, ռուխսա-թը լաղըմէնին իսթիհսալը զըմնընտա, տախիլիեէ նէզարէթինէ միւ-ռաճաաթ օլունմուշ օլտուղու, Բէ-թերսպուրկտան եաղըլըեօր։

—Էվվէլքի կիճէ սաաթ պիր պու-չուգ ռատտէլէրինտէ, Ագսէրայտա շուրայի տէվլէթ թանզիմաթ տայի-ռէսի ռէյիսի Մահմուտ բաշա հազ-ըէթլէրինին ախբըընտան ամէշ զու-հուր իթմէքլէ, տէրհալ ասաքիրի Շահանէ վէ մէէմուրինի սայիրէ եէթիշէրէք, մէզքիւր ախոր վէ մաթ-պախ վէ իչ օտա միհթերէգ օլ-տուղու հալտէ պաստըրըլմըշ տըր։

—Բրէնս Ալէքսանտր, Ֆիլիպէ-նին ռուէսսայի ռուհանիյեէսինէ, եանի Միւֆթի էֆէնտի իլէ Ռումվէ Դաթօլիք վէ Գուլղար վէ Էրմէ-նի վէ Իւնիթ Միթրօբօլիտ վէ Էրիս-գօբոսլարընա, վէ Եէհուտի խա-խամ պաշրսընա, իատէյի զիեարէթ իլլէտիկի հալտէ, տիւէլի էճնեպկի-եէ գօնսօլօսլարընա վիզիթա վիր-մէմիշ, վէ պու մուամէլէսի, գօն-սօլօսխանէլէրճէ տաիլի իսթիղրաղ օվուշ օլտուղու, շէհրի մէզքիւր-տէն իշար օլունմուշ տուր։

Ռուէսսայի ռուհանիյեէի զիեար-էթինտէ, իւմմ ու տաայիշին մու-հաֆազասը խուսուսունտա սէպգ-իտէն խըտմէթլերինտէն տօլտէր, պէեանը թէշէքքիւր իլէ, Սօֆեա մէրթէպի հարպիյեէսինէ կէօնտէ-րիլմէք իւզրէ, միւնասիպ մըգտար աթֆալ ինթիհապ օլընմասընը թա-լեպ, վէ հիմաեէյի մախսուսէսին-տէ օլաճագլարընը վատ իթմիշ տիր։

—Իթալեա տէվլէթինին Լօնտրա սէֆիրի գօնթ Գօրթի, Բիրէատան միւրուրինտէ, Աթինաեա չըգմագ իսթէմէեիպ, վաբօրա կիթմիշ օլան տէվլէթի միշարիլէյհանընն Աթինա սէֆիրի իլէ, վաբօր իշինտէ միւլա-գաթ իթմիշ տիր։

—Ավսթրիա իմբէրաթօրունուն եէկէնի, թէպտիլի նամ իլէ Իսկէն-տէրիյեէեէ միւվասէլէթ իլէմիշ տիր։

—Պաղտատ խանէտանընտան Ապտիւլ Ճէլիլ պէյ զատէ Մէհէմ-մէտ բաշա, շէհրի մէզքիւրտէ իր-թիհալը տարի պագա իթմիշ տիր։

—Տէվլէթի Ալիյեէ ճանիպինտէն, Ալմանեատա վագը Էլպէնկ ֆապ-րիգասընա սիրարըշ պույրուլան 5 գրթա թօրբիլ իսթիմպօթլարը, գա-բիպէն Տէրսաատէթ վիրուտ իտէ-ճէկի, վէ պունլարըն պէտէլի օլան 100.000 լիրանըն նըսֆը Օսմանը Պանգասը մասրիֆէթիլէ թէէտիյ-եէ օլունուպ, նըսֆը տիկէրի, իս-թիմպօթլարը Տէրսաատէթէ վի-րուտի ազբգինտէ թէէտիյեէ ի-տիլէճէկի, էվրօբա զաղէթալարընտա մէրվի տիր։

—Զըրհլը Ասարը Թէվֆիգ ֆըր-գաթինի հիմաեաունու հավուզտան չըգմըշ տըր։

—Մօնիթէօր զաղէթասընը ի-ֆատէսինէ կէօրէ, տիւէլի մուազ-զամա թարաֆընտան թէրթիպ ու թանզիմ օլունաճագ պիր մուահհէ-տէեի, Սըրպիսթան վէ Պուլղարիս-թանա գապուլ իթտիրմէկէ գա-բար վիրիլմիշ տիր։

—Եունան հիւքիւմէթի սիլահ թաշըմաղա միւգթէտիր քիմէնէ-լէրին խարիճէ ոէյեահաթլարընա միւսաատէ, վէ բապաբօրթ իթա օ-լունմամասընա գարար վիրմիշ տիր։

Եունան վաբօր գումբարեաարը-նը վաբօրլարը հարպ ոէֆինէլէրի-նէ թահվիլ օլունուպ, թօր վէ միթրայլեէօզ իլէ, թէճհիզ օլուն-մագտա տրը։

—Ռումիլիի Շարգը սուրէթի թանզիմյեէսի հագգընտա, Պապը Ալի ճանիպի սամիսինճէ միւզաք-էրաթ ճիրէյեան իթմէքտէ օլուպ, մէ-էլէնին պիր ան էվվել խիթամը տախի միւթալէպաթը վագաատան օլմաղլա, ան գարիպ գաթիլեէն թէսվիյեէեի մասլահաթ օլունաճա-ղը միսթախպէր տիր։

—Ալմանեաեա սիբարրշ պուլ-ղուլան թօրբիլ իսթիմպօթլարընը Իսթանպօլա կէթիրմէք իւզրէ, պահրիյեէ նէզարէթի ճէլիլէսի ճա-նիպինտէն պին պուշը Խալիլ պէյ իլէ, պիր իքի զապիթին իզամընը իսթիհպար իլլէտիք։

Թօրբիլ իսթիմբօրթլարը պու տէ-ֆա իքմալ օլունմուշ օլմաղլա, եա-ղընտա Թէրսանէեէ կէլէճէքլերի մէէմուլ օլունուեօր։

—Պոնատա չըգմագտա օլան Վաթան զաղէթասընը միւնտէրի-ճաթը, մէմալիքի Շահանէ իշին մուզիրը կէօրիլմէսինտէն տօլաեը, Տէրսաատէթ վէ մէմալիքի սայիրէ-եի Շահանէեէ տուխուլի թահթը մէմնուիյեէթէ ալընարագ, իճապ խէնլէրէ էմր վիրիլտիկի իշիտիլմիշ տիր։

—Մ. Կլատսթընը գապինէսի, տա-խիլէն Իրլանտա մէսէլէսինի թէս-վիյեէ, վէ տիկէր չուրիշլերի մէնն իթմէք իւզրէ, իարիճի մէսալիլի, զաթիեէն ֆասլ իթմէք էֆքեարընը-տա կէօրինիեօր։

Ինկիլթէրրա տօնանմասընընը նէ եօլտա մուամէլէ իտէճէկի, հէնուզ մալիմ տէկիլ իսէտ, պիր ռիվա-եէթէ կէօրէ, Եունան տօնանմասը-նը, Սալամին լիմանընտա մուհասէ-բէ, վէ թէրքի սիլահ իլլէմէսինի թալեպ իտէճէք տիր։

Աթինատաքի զալիեանը էֆքեար-ա նէզարէն, Մ. Տէլիեանի գապի-նէսինին, պունտան էվվել թէշվի-գաթը ճէնկճուեանէսինէ, վէ պա-զը մէվատտընա պինայէն, թէրքի միւտտաա իտէմէեէճէկի, զանն օ-լունուեօր։

Միւշարիլէյհին բագըպի (Հաֆըզ) օլան Մ. Թրիգուբի տախի, ամալ ու մագասիտի Եունանիլեեի թեր-վիճէն, Էվրօբաեա մուգավէմէթ էֆքեարընը սերա իլլէմիշ օլտու-ղունտան, Դրալ ժօրժ հազրէթլէ-րինին, Տէլիեանի գապինէսինին իս-թիֆասընը գտպուլ իթտիկի հալտէ, Մ. Թրիգուբիի տախի նաղըրնասպ իտէմէյէրէք, երպապը իթիտալ-տան պիր գապինէ թէշքիլ իտէ-ճէկի զանն օլունուեօր։

Եունան վիւքէլասը, մէվլէքէթլէ-րինին մէնաֆիի իթիլաֆքեարանէ հարէքէթտէ օլտուղունու ճէզմ իլլէտիրլերինտէն, գրալ հազրէթ-լերինին էվրօբաեա բիայեէթքեա-ռանէ մէսլէքինէ, վէ պունա խըտ-մէթ իթմէք իւզրէ ինթիխապ իտէ-ճէկի եէնի պիր գապինէեէ իթի-ըազ իթմէեէճէքլերի պէտիհիտիր։

—Մէհէմմէտ Սալահէտտին էֆ-ֆէնտինին թահթը իտարէսինտէ օ-լարագ, կէչէն շէհրի ըէժազանտա, Պէշիքթաշտա թէէսիս ու քիշատ իտիլէն Նիւմունէյի Մէարիֆ մէք-թէպինին մէնֆաաթընա օյարագ, մարթըն իլք հաֆիզասը իշինտէ, Պէյօղլունտա տօղրու եօլտա քեային եէնի թէաթրօտա պիր օեուն վի-րիլէճէք տիր։

Մէարիֆ նազիրը ալիսի Մինիֆ բաշա հազրէթլէրի, պու օեունուն իճրասընը հիմաեէյի տէվլէթլէրինէ ալմըշ, վէ էսամիսի զիլրտէ մու-հարբէր զէվաթը քիրամանն միւ-ըէքքէպ պիր էնճիմէնի մախսուս թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։

Ըէեիս —Ալթընճը տայիրէ միւ-տիրի Պլաք պէյ էֆէնտի հազրէթ-լերի։

Ս.զա —Մէքթէպի Սուլթանի միւ-տիրի Իսմայիլ պէյ էֆէնտի հազ-ըէթլերի։

» —Շուրայի տէվլէթ ազասը-տան Սաեիտ պէյ էֆէնտի։

» —Պէյօղլու միւթէսարրըֆը Ա.րիֆ պէյ էֆէնտի։

» —Տէօրտունճիւ տայիրէի պէ-լէտիյեէ միւտիրի Վէհպի պէյ էֆ.

» —Կիւլլիւ Յակոբ էֆէնտի։

Պու հաֆթա զարֆընտա մէզ-քիւր էնճիմէն, հէյեէթի միւշարի-լէյհ Պլաք պէյ էֆէնտինին թահ-թը բիեասէթինտէ իճթիմա խոպ, թէրթիպաթը միւզաքէրէ իտէճէք-լէր իմիշ։

—Դայսէրի վաբօրու Հիւմաեու-նու, տիւն սապահ, պիր մըդտար էսպի համիլէն, Դարատէնիզտէն լի-մանըմըզա միւվասէլէթ իթմիշ տիր։

—Խազինէյի խասսա նազրը Յա-կոբ բաշա հազրէթլէրինին, պիր գաչ կիւնտէն պէրու նամիզաճ օլ-տուգլարը ճիհէթլէ, մահէլլի մէէ-մուրիյեէթի ճէլիլէլերինէ ազիմէթ իտէմէտիքլերի, մաէթթէէսսիֆ ի-շիտիլմիշ տիր։

—Սուտա լիմանընտա գուլունան Ինկիլթէրրա ֆիլօսու ամիրալընա, տէվլէթի մաթպուասը թարաֆըն-տան վիրիլէն թալիմաթ իգթիզա-սընա, Օսմանը վէ Եունան սէֆա-յինի հարպիյեէսի միեանընտա, պիր միճատէլէ զուհուրինի մէնն իլլէմէք իւզրէ, թէտապիրի լաղըմէեի իթ-թիխաղ իտէճէք տիր։

Տիւէլի սայիրէ տօնանմա գօման-տանլարը տախի, Ինկիլթէրրա իլէ մուվաֆֆագաթքեարանէ հարէքէթ իթմէք իւզրէ, Ինկիլիզ ամիրալընա մուավէնէթի լաղըմէեի իճրա իտէ-ճէքլէր տիր։

Լօրտ Բօզպերի, Աթինատաքի Ինկիլթէրրա սէֆիրինէ թէլէկրաֆ իլէ իթա իլլէտիկի թալիմաթտա, տիւէլի ֆլիխմէ ճանիպինտէն, Եու-նան տէվլէթինէ վիրիլէն էն սոն միւշթէրէք նօթաեա, թէվֆիգի հա-րէքէթ իթմէսինի էմր իլլէմիշ տիր։

Ֆրանսա վէ Ռուսիա տէվլէթլերի, տիւէլի սայիրէնին իճրա իթթիքլերի իշպու սուրէթի թազեիգի թաստիգ իթմէմէքլէ պէրապէր, սայիր տէվ-լէթլեր իլէ պիլ մուվաֆֆագաթ, Ա-թինա գապինէսինէ թէպլիղաթ իճ-բասընա տէվամ իլլէօր։

Եունան սէֆայինի հարպիյեէսի, միւշթէրէք տօնանմաեա մուգավէ-մէթէ թէսատտի, վէ եախսա թէ-ճավուզ իթթիկի հալտէ, տիւէլի ֆէխիմէ թարաֆընտան, Ա.թինաեա եէնիտէն միւշթերէք պիր նօթա վի-րիլիպ, նէթիճէյի վագտանընն մէէ-սուլիյեէթի, Եունանա այիտ օլա-ճաղը, վէ 1881տէ, Եունան հիւքիւ-մէթինին, թասհիհի հուաուտու գա-թիլէն գապալ իթտիկի ճիհէթլէ, պու տէֆա եէնիտէն իտտաեա հիլ պիր հագգ ու սալահիյեէթի օլամա-եաճաղը իլսթար օլունաճագ տըր։

—Թէզահիրու պահրիյեէ իշթի-րաք իթմէք իւզրէ, Ալմանեա տէվ-լէթի թարաֆընտան սէվգ ու իրամ օլունան Ֆրէտէրիգ Շարլնամ զըրհ-ը, Սուտաեա միւվասէլէթ իթ-միշ տիր։

—Ամէրիգանընն Տէրսաատէթ սէ-ֆիրի Մ. Ֆոգս իլէ մատամասը, վիետրվարընն 15 ինտէ Իսկէնտէրեէ-եէ մուվասէլէթ, վէ Ղազի Մուխ-թար բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան կէօնտէրիլէն պիր եավերի մախսուս իլէ Դահիրեեէ հարէքէթ իլլէտիքլերի, Մըսըր զաղէթալա-ըընտա օգունմուշ տուր։

—Սիր Ուիլեէմ Ուայթընքէմ-ֆի իւս սապզգ Պիւքրէշ սէֆարէթ-խանէսինին ումուրունու տէրիւհտէ իթմէք իւզրէ, կէլէճէք հաֆթա, շէհրի մեզքիւրէ ազիմէթ իտէճէկի-նի, Մանիթէօր ըիվաեէթ իտիեօր։

—Սաեէյի թէսհիլթվաեէյի հազրէթի Բատիշահիտէ, Սէլանիք վիլաեէթի ճէլիլէսի տախիլինտէ քեային Թամբաշ գարիեէսինէ թէ-լէկրաֆ մէրքէզի քիշատ իտիլէրէք մուխապէրէեէ պաշլանըլտըը, վէ պու մէրքէզտէ ատի վէ թէահհիւտ-լիւ բօսթա մէքեաթիպի գապուլ վէ թէաթթի օլունաճաղը, բօսթա վէ թէլէկրաֆ նէզարէթի ալիյեէ-սինին թէպլիղի իւզէրինէ իլան օ-լունուր։

—Ռիեատէ տայիրէսի պաշքեա-թիպի Իպրահիմ էֆէնտի հազրէթ-լերինէ, թէպտիլէն իքինճի ռիւթ-պէտէն Մէճիտի,

Մագամը սէրասքէրի մէքթուպ-ճուսու Շերէֆէտտին էֆէնտի հազ-ըէթլերինէ, թէպտիլէն իքինճի ռիւթպէտէն Մէճիտի,

Գայսէրիյեէ էշրաֆընտան, Գա-եալրզատէ Էօմէր աղաեա տէօր-տունճիւ ռիւթպէտէն Մէճիտի,

Իսկիլեպ շըմէնտրֆէրի ըսթաֆի-օն միւտիրի, Պիւլիւքտէրէլի Մ. Իս-ռիրօեա պէշինճի ռիւթպէտէն Մէ-ճիտի նիշանլարը, իհսան պուլրուլ-մուշ տուր։

—Խըտիվի Մըսրը հազրէթլերի-նին թահթը ռիեասէթլերինտէ օլա-րագ, պու քէրրէ տախի տէվլէթի Ալիյեէ վէ Ինկիլթէրրա մուրախ-խասլարընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշէքքիւլ իթմիշ տիր։

—Ճէպէլի Թարիգտէ պուլուն-ան, Ինկիլիզ ասկէրինտէն պիր ա-լայ ասկէրին, Մըսրրա վիրուտինէ ինթիզար օլունուեօր իմիշ։

—Գարատաղ բրէնսի Նիգօլա հազրէթլերինէ իբրամէն, Ռուսիա իմբէրաթօրու իշինճիւ Ալէքսան-տրը հազրէթլերի թարաֆընտան, Շիթաիյեէ սէրաեընտա թէրթիպ օլունան պալատա, իմբէրաթօրլա իմբէրաթօրիչատան մատատա, Ֆը-րանսա վէ Ինկիլթէրրա սէֆիրլերի-նին մատամլարը։ Վէ իմբէրա-թօրիչանը տախի Ալմանեա սէֆի-րի իլէ բագա խուպ Գաարիլ թա-պիր օլունան պիր բագատա, իմբէ-բաթօր հազրէթլերինին, տէվլէթի Ալիյեէ սէֆիրի Շաքիր բաշա հազ-ըէթլերիյլէ Ա.Ա.Ա օլտուգլարը, վէ էսնայի թաամատա, իմբէրաթօրուն-ֆրատա օթուրմաեըզ, սուֆրա սուֆ-բա կէզէրէք, միւսաֆիրինի թալթիֆ իլլէտիկի, իշպու պալօեու սուրէ-թի միւքէմմէլէտտ թարիֆ իթմիշ օլան Պրիսաէլին նօր զաղէթասընը-ատա կէօրիլմիւշ տիր։

—Բրէնս Ալէքսանտրը, ախիրէն Ֆիլիպէէ ավտէթինտէ, Ֆիլիպ միւֆթիսի էֆէնտի իլէ պէյնլէրինտէ նութգլար թաարիթի օլունուպ, օ սըրատա, միֆթի էֆէնտի թարաֆընտան պիր տուա գրաաթ օլունմուշ տուր քի, մէզբիւր տուա օրատան այընմըշ մէքթուպտա մուհարբէր օյմաղլա, պէր վէճհի զիր այնէն տէրճ օլունուր։

«Ճէնապը Ալլահ Փատիշահը հագայիգ-ակեահ չէվքէթլու զուտրէթլու մէհապէթլու սուլթան Ապտիւլ Համիտ խան էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինի, իտարէյի ուժուրու տէվլէթ, վէ իսթիհսալը ամալը սալթանաթը Սէնիյեէլէրինտէ թէվզիֆիյեէթէ մազհար իյլեեէ։

«Գարբէշզէգլէրը իզալէսի իչին, իթթիֆաղ պուեուրտուղու մէսլէք, թէպաայի սատրգալարընը էմնիյեէթ ու ասայիշլէրինի վիգայէ ֆիքր ու նիյեէթինէ միւպթէնի օլմաղլէ, իչպու նիյեէթի Սէնիյեէլէրինտէն նէթաեիճի հասէնէ իսթիհսալինէ նայիլ ու ժուզաֆֆէր իյլեեէ։ Թարաֆը Ալթանաթը Սէնիյեէլէրինտէն, Ռումիլիի Շարգը վիլայէթինին ուժուրը իտարէսի, իհտէյի էալէթլէրինէ իհալէ պուրուլտուղու իսթիխպար օլունան բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէրինին, սալթանաթը Սէնիյեէ իլէ պիր իթթիհատ, թէմամիյեէթի միլքիյեէլէրինի վիգայեէ, վէ սընրֆը էհալինին միսամաթ իզրէ հուգուգլարընը հիմայեեէ սայլէրինի մէվֆուր իյլեեէ, վէ միշարիլէյհ բրէնս հազրէթլէրինին պու կիւնէ գատար ասայիշ ու էմնիյեէթի ժուհաֆազա եօլունտա օյան զայրէթ ու հիմմէթի ասրլանէլէրինի, մէշքիւր իյլեեէ, ամին։»

Թիյ 7 շուպաթ, սէնէ 301, ճիւմաա սաաթ 7 ալթուրգա։»

—Կիրիտ տավխինտէ Հանեատա, ախիրէն իչ տէֆա հարէքէթի արզ վուգու պուլմուշ իսէտ, նուֆուս վէ էպնիյէճէ պիր կիւնա զարար ու խասարը մուճիպ օլմամըշ տըր,

—Ֆրանսանըն Տէրսաատէթ սէֆիրի օլուպ, սեիյէսինէ մախսուս պաղը մէսալիհին թէսվիյեէսի իչին, մէկզունէն Փարիզ կիսէն մարքի աբնօյերն Տէրսաատէթ ավտէթ իթմէյիպ, եէրինէ տիկէրինին նասպ օլունաճաղը, Մօնիթէօրուն իսթիխպարթը խուսուսիյեէսինտէն տիր։

—Բրէնս Ալէքսանտր, Շարգը Ռումիլի վալիլիկինէ նասպ ու թայեին պույրուլտուղունու միսթէղամին Ֆէրմանը այի սուտուրունտան ոնրա Տէրսաատէթ կէլիպ, խաքիքայի հազրէթի Բատիշահիեէ արզը շիքրան վէ ուպուտիյեէթ իսէճէք։

—Մէէզունէն Տէրսաատէթտէ պուլունան, վիլայէթ իսթինաֆ մահքէմէսի միւատաիյի ուժումիսի Տիրան էֆէնտի, կէչէն քեանունի սանինին օթուզ պիրինճի ճիւմաա կիճէսի, Սագըզա ավտէթ իթմիշ տիր։

—Կէչէնլէրտէ ճանիպի Հէճազա ազիմէթ, վէ պու քէրրէ, շէհրիմիզէ ավտէթ իթմիշ օլան Երզրում վիլայէթի ճէլիլէսի էֆախիմի իլէմասընտան, Էլհաճ Ալի Ավնի էֆէնտի հազրէթլէրի, վիլայէթի մէզքիւրէ էհալիսինին ինթիխապը, վէ վալի բաշա հազրէթլէրինին ինհոլերի իզէրինէ, պու տէֆա, շէհրի մէզքիւր միֆթիլիկինէ թայեին պույրուլմուշ տուր։

—Ֆար Տիւ Պոսֆոր ղազէթասընըն բիվաեէթինէ կէօրէ, Եունան հիւքիւմէթինին էվզա վէ հարաքեաթը. վէ Ամինա գապինէսինաէն պաղը իղահաթ թալէպ իյլեմէսի հագգընտա, ճանիպի Պաղը Ալիտէն, Սալթանաթը Սէնիյեէնին Ալթինա սէֆիրը Ֆէրիտոն պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ թալիմաթ իրսալ օլունմուշ տուր։

—Հիւքիւմէթի Սէնիյեէ իլէ Պանգը Օսմանի պէ ինինտէ մէվճուտ օլան հիսապաթը թէսվիյեէ իտիլմէք իւզրէ օլուուղու, կէչէն կիւնքի նիւսխէմիզտէ եազրմըշ իտի։

Այընան մալիմաթա կէօրէ, Պանգը Օսմանինին, հիւքիւմէթի Սէնիյեէտէ օլան մաթլուպաթը 7 միլեոն լիրայի Օսմանի օլուպ, մէպլաղը մէզքիւրուն 3 միլեոնու Պանգա թարաֆընտան թէրք օլունտաճագ, վէ գալան 4 միլեոն լիրա իլէ պու տէֆա ալընան 750.000 լիրա, քի ճէման 4 միլեոն 750 պին լիրաեա մուգապիլ, թարաֆը հիւքիւմէթտէն պանգաեա, սէնէվի 300.000 Օսմանը լիրասը վիրիլէճէք տիր։

—Իսքէնտէրիեէտէն իչար օլունտուղունա նէզարէն, մէմուրիյեէթի ֆէվգէլաաէ իլէ, ճանիպի Մըսըրտա պուլունան Ղազի Մուսթաֆա բաշա հազրէթլէրի, իսթիթայի Մըսրիյեէտէ, իտարէյի զապիթիյեէ վէ մալիյեէ, վէ նաֆիա հագգընտա, իճրասը լազըմ կէլէն իսլահաթա տայիր, պու քէրրէ միւքէմմէլ պիր լաեիհա թանզիմ իյլէմիշլեր տիր։

—Սուաքինտէ պուլունան Ինկիլիզ ասկէրինին եէրինէ, Հինտասկէրի իրսալինէ, Լօնտրա գապինէսի թարաֆընտան գարար վիրիլէրէք, սէվգէյլաթ հագգընտա թալիմաթ իրսալ օլունտուղու, Լօնտրատան իչար օլունմուշ տուր։

—Պիւքրէշտէ մուգրիմ տիւէլի մուազզամա սիֆէրասը, տէվլէթի Ալիյեէ վէ Սըրպիսթան մուրախխասարը.յա կէօրիւշիպ, տիւէլի մաթպուաարը նամինա միզաքէրա՝ք սուլհիյեէնին պիր ան էվլէլ պիթիրիլմէսինի, սուրէթի մախսուսէտէ թավսիյէ իթմիշլեր տիր։

Սըրպիսթան իլէ Պուլղարիսթան արասընտա մուխատէմէթի մահվիլէ, իատէյի միւսալէմէթէ, վէ բուլթիգա թէօհմէթիյլէ միթթէհիմ օլանլարը, հիւքիւմէթէ յէ թարաֆընտան, մազհարը աֆվ իտիմլէրինէ տայիր օլան իքի պէնտ գապուլ օլունմուշ տուր։

Սըրպիսթան մուրախխասը, Պուլղարիսթանտան թարա օլունան Սըրպլըլարը ավտէթինէ միսաատէ օլունմասը հագգընտա, պիր մատէնին իլավէսինի թալէպ իթմիշ իսէտէ, Մ. Ռէչօֆ Սօֆիատան պէքլէտիկի թալիմաթը վիրուտինէ գատար, պու թէքլիֆին թէէխիրի միւզաքէրէսինի թալէպ իթմիշ տիր։

—Էտիրնէ վիլայէթի ճէլիլէսի տէֆթէրտարը Ռիզա, վէ Պուլղարիսթան գօմիսէրիկի Թիւրքճէ քեաթիպի օլուպ, ինֆիսալ իթմիշ օլան Մուսթաֆա Շեվքէթ պէյ էֆէնտիլէր հազրէթլէրի, բազար իրթէսի կիւնիւ, Տէրսաատէթէ կէլմիշլեր տիր։

—Ինկիլթէրրա տէվլէթինին սէֆիրի ճէատիտի սիր Էտուար Թօրէնթը, սալը սապահը Վարնատան Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

Մուշարիլէյհի, էսկի ատէթ իզրէ, Պապը այի ճանիպի սամիսինտէն թէշրիֆաթիյի ուժումի Մուսիր բաշա հազրէթլէրի, պիր իսթիմպօթա բաքիպէն, Գավագլարտա իսթիդպալ իլէ, բէսմի խօշամէտիեի իֆա իթմիշլեր տիր։

Սէֆարէթին պաշ թէրճէմանը, վէ տիկէր պաղը մէէմուրինի, վէ սէֆիրի միշարիկէյհին մախսուսա, վէ պաղը միթթէպեր Ինկիլիզլեր տախի, Գավաղա գատար կիտիպ իսթիդպալ իյլէմիշլեր տիր։

Սէֆիրի ճէատիտ, Մ՝իսիր բաշա հազրէթլէրիյլէ պիրլիքտէ իսթիմպօթա բաքիպ օլուպ, Փօրխանէ իսկլէսինէ չէգարագ, տօղրուճա սէֆարէթխանէեէ կիթմիշ տիր։

—Ֆիլիպէտէ պուլունան, բրէնս Ալէքսանտր իլէ, Պուլղարիսթան պաշ միւտիրի Մ. Դարավէլօֆուն, կէլէճէք բազար կիւնիւ Սօֆիեաեա ավտէթ իտէճէքլերի, ախպարը թէկրաֆիյեէտէն տիր։

—Շերէֆիէսան վաբօրու Հիւմաեունու իլէ, բազար իրթէսի ագշամը, Սէլանիկէ, պիր խայլի երզգու միհիմմաթ սէվգ օլունմուշ տըր։

—Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրինին մուայեէթլէրինտէ պուլունմագ իւզրէ, Իզզէտտին նամ վաբօրու Հիւմաեունու, Իսկէնտէրիյեէեէ ազիմէթ էմրինի այմըշ տըր։

—Միլո Բօթէմօ գազասը, Ռումմէքթէպի մուալլիմինին թալէպի իւզերինէ, Եունանիսթան մէարիֆի ուժումիյեէ նէզարէթի թարաֆընտան։ մէքթեպի մէզքիւրէ, 7000 ֆրանգ գբյմէթինտէ ժիմնասթիկէ միթթէալիգ ալէաթ ու էտէվաթ իհտա օլունտուղունու, Ամինա զտզէթասը եազըեօր։

—Տիւնքի կիւն, 360 բէս էսպ, Ավսթրիա վաբօրուլա Թրիէսթէ տէն, վէ 130 բէս էսպ Սէլանիքտէն, ասաքիրի Շահանէեէ մախսուս օյմագ իւզրէ, Տէրսաատէթ վիրուտ իտիպ, Ուն Գարան քէօբիսիսէ չէգարըլմըշ տըր։

—Սըրպիսթանտա, գապինէ թէպտիտիլիմէէմուլ օլունտուղունան, Գրալ Միլան Պէլղրատա ավտէթ իթմիշ տիր։

(Թ-ղէ)

—Թիճարէթ ահանամէսի միզաքէրաթընա, Ինկիլթէրրա տէվլէթի թարաֆընտան, սէֆարէթ պաշ քեաթիպի Մ. Վիշֆէյ մէէմուր թայեին օլունմուշ իսէտ, միւմիլէյհ հէնուզ Տէրսաատէթ վիրուտ իթմէտիկինտէն, վիրուտինէ տէկին, Մ. Բէնէտտի, իչպու մէէմուրիյեէթի իֆա իտէճէք տիր։ Ինկիլթէրրանըն տիկէր մէէմուրու գօնսօլօսու Մ. Վէրէնճ տիր։

—Սօֆեաստա Ավսթրիա գօնսօլօսխանէսի սէրքեաթիպի թարաֆընտան, Սըրպիսթան մուհարէպէսի իպթիտասընտա, գրալ Միլանա մէրսուլ Ամանճա պիր մէքթուպ, պու քէրրէ, Պուլղար մէէմուրլարը եէտինէ տիւէրէք, խայլի գբյլ ու գալը ժուճիպ օլտուղու, Բէթէրսպուրկտան եազըլըեօր։ Մէքթուպու մէզքիւրտէ, գրալ Միլանա խիթապէն «եարը վէ եախօտ իրթէսի կիւն, Սօֆեաեա միվասէլէթ իթմէտիկինիզ հալտէ, Շարգը Ռումիլի ասկէրի, սէյրի սէրի իլէ (ճէլէթէն), Պուլղարլարըն իմտատընա միվասէլէթ իթմէք իւզրէ օլտուղունան, պատէհու Սօֆեաեա միվասէլէթինիզ միշքիլ օլուր.» տէեու իշար օլունմուշ տուր։

Իչպու մէքթուպուն, տէրտէսթ օլունմասը իւզերինէ, Ռուսիա վէ Ավսթրիա միւնասէպաթընտա, պիւրուտէթ (սօղուգլուգ) էսէրլէրի կէօրիլտիկիս տախի միթթէվարը տըր։

—Տալմաչիատա վագը Զարատան իշար օլունտուղունա կէօրէ, պու սէնէ օ հավալիտէ մէվսիմի շիմա քէմալի շիտատէթլէ իճրալի հիւքմ իյլէմէքտէ օլմասընա պինաէն, կէչէն հաֆթա զարֆընտա Զարա լիմանը տօնմուշ տուր։

—Էրպապը իլմ ու իրֆանտէն սապգ Պէրղամա նայիպի Իրֆան պէյ էֆէնտի, պու քէրրէ խազինէ.լի ճէլիլէյի մայիյեէ տավա վէքեալէթինէ մէէմուր պույրուլմուշ տուր։

—Զարշէնպիհ կիւնիւ, Թրապզոնտան կէլէն Ասիր վաբօրու Հիւմաեունուլա 1701 նէֆէր բէտիֆ ասաքիրի պահրիյեէյի Շահանէ, Տէրսաատէթէ վիրուտ իթմիշ տիր։

—Իսմէրալի պահրիյեէտէն մի-

ռիլիվա Ահմէտ բաշա, պիր դաշ կիւն էվվէլ, Դարը քէօրիւնտէ իրթիհալը տարի պագա իթմիշ տիր։

—Ալթը հաֆթա էվվէլ, Բէթէրսպուրկա կիթմիշ օլան Ռուսիա տէվլէթինին Ֆիլիպէ գօնսօլօսխանէ սապրգ աթթաշէ միլիթէրի միրալայ Մ. Զինանօֆ, էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ ավտէք իթմիշ տիր։

—Դարատաղտա, ուժուրու նաֆիա իճրասը զրմիքնտա, բրէնս Նիգօլա թարաֆընտան, Բէթրէսպուրկա 40.000 ռուպլի խսթիգրազ օլունտուղու մէրվի տիր։

—Սալթանաթը Սէնիյեէնին Մըսրը գօմիսէրի Ղազի Ահմէտ Մուխթար բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան, պազը մաարուզաթը, պու բօսթա իլէ, Պապը Ալի ճանիպի սամիսինէ վիրուտ իթտիկի միսթախպէր տիր։

—Մ. Զանօֆ իլէ, Ամանեա սէֆարէթի պաշ թէրճէմանը, տիւնքի կիւն խարիճիյեէ միսթէշարը Արթին էֆէնտի հազրէթլէրիյլէ, պիր խայլի միւտատէթ միլգաթ իթմիշլեր տիր։

ԹԻՒՃԱՐԻՅԵԷ

Թիֆթիք.

Էնգարէ մուխպիրիմիզտէն պէրվէճհի տթի մէքթուպու միհիմմի ախզ իյլէտիք։

Էյլեէվմ, կէրէք թիճճար վէ կէրէք էհալիյի սայիրլճէ, ֆէվգէլատէ հայիզի էհէմմիյեէթ պիր մէսէլէյի հաեաթիյեէ մէվճուտ օլուպ, պու իսէ, թիճճարանճա, պաշլրճա վէ էն էմին մէվատտը թիճճարիյեէտէն պիրիսի օյան, վէ բէք չէգ վագրթ, մէմէրէթիմիզճէ էն քեարիք պիր սախգու իթա թէչքիլ իթմիշ պուլունան թիֆթիք քէչիլէրինին, քեամիլէն մահվ օվմալարը գօրգուսու տուր։

Թիֆթիք քէչիլէրինտէն տրթրգ քեար իտիլէմէմէքտէ օլտուղու, հէր քէսճէ մալիմ իսէտէ, հալը հազրը հագգընտա, պիր ֆիքրի սահիհ իթա իտէպիլմէք իչին, թիֆթիկին, օն սէնէ էվվէլքի ֆիյեաթը իլէ, չիմտիրի ֆիյեաթը պէյնինտէքի ֆարգը արզ իտէճէկիզ Պու ֆարգ 35 38 իլէ 12/14 բատտէսինտէ օլուպ, չու գատար քի, էվվէլքի ֆիյեաթլա, հէման հիչ պիր միշթէրի զուհուր իթմէմէք կիպի պիր հալտէ տիր։ Թիֆթիք քէչիսի պէսլէեէնլէրտէն պիրիսինին տէֆթէրինտէն չէգարըրզմ բագամլարը իրայէ իտէր իսէմ, պու թիճարէթին ինգրրազը, վէ քէչիլէրի, պէսլէեէճէք եէրտէ, պօղազլամանը սէպէպի ըէճճանը հագգընտա պիր ֆիքր հասրլ իտէրսինիզ։ Թիֆթիկի 1301 սէնէսինտէ ֆիրուսթ օլունաճագ 500 բէս քէչիտէն իպարէթ պիր սիւրիւ իչին, 1300 սէնէսինտէ, մէսարիֆի աթիյեէ վուգուա կէլմիշ տիր։

	Ղ.
Զապան իճրէթի	1000
Եանաշմա նաֆագասը	400
» էյպիսէսի	300
Իքի քէլպ մէսարիֆի	100
500 գբյեէ թուզ	375
500 քէչինին գբշբզգ մէէքիւլաթը	800
Ադրլ մէսարիֆի	510
Պէհէր բէս իչին 4 1/2 դուրուշ օյարտգ, 500 քէչի իչին հիւքիւմէթի Սէնիյեէեէ թէէտիյեէ իտիլէն.	2250
Բէսմի հիսապը միթէվարթ իւզրէ հէյաք վէ եախօտ դարպ օյան 27 քէչինին պէհէրի 60 դուրուշտան, պէտէլի	1620
Մէսարիֆի միթէֆէրրիդա	227
Պէհէրի 60 դուրուշտան, 500 քէչի էսմանրնին պարիդ օլտուղու 300 լիրա սէլմանէէնին ֆայիզի	3600
	11.182

Ղ-ոբուշ

Ֆիլեաթը ճարիսեէ մուճիպին-
ճէ, գբյեէսի 14 1/2 զուրուշ-
տան 450 գրյեէ թիֆթիք
էմանրնքն հասել եէքիւնի 6525
Պէհեր ռէս 15 զուրուշտան 230
ռէս, քէչինին պէտէլի 3450
Ջարար ու զիեան 1207

11,182

Գալէատէ տէրճ օլունան մուվա-
զէնէ միթալասընտան անլաշըլ-
մըզը վէճհ իլե, պազը էսպապը
մատտիյեէտէն նաչի, տէօրթ պէշ
օէնէտէ պիր քերրէ վուգուա կէլէն
քէսրէթի վէֆիէաթ թէհլիքէսի,
տախիլի հիսապ օլմատըզը հալատ,
1207 զուրուշ զարար կէօրիւլիւէօր։
Գէչի պէսլէէնլէրին, տայիմի սու-
բէթատ տիւչար օլուգլարը զարա-
րա, վուգուի հէր զէման միւհթէ-
մել օլան վէֆիէաթ թէհլիքէսինէ
էհէմմիյեէթ վիրմէէրէք, քէչիլէ-
րինի էլատէն չբգարմամագտաքի իս-
բարլարը մոտա թահվիլաթընա իս-
թինատէն, հալլէրինին իլէրուտէ
իոլահ օլունաճաղը իւմիտինատէն նէ-
շէթ իթմէքատէ օլատուղունու, պէ-
հանա հաճաթ կէօրէմէմ։ Ծագաթ,
թէէսուֆ օլունուր քի, պունլա-
րըն հալլէրի իեիլչէճէէք եէբատ,
թիֆթիք թիճարէթի, կիւնատէն կիւ-
նէ թէհանէնի իթմէքատէ պուլուն-
ատուղունատան, թիֆթիք քէչիսի պէ-
լէհէնլէր, արթըգ գաթի իւմիտ իլե,
մուավենէթ վէ հիմայէ իսթիրհամ
մէճպուրիյեթինատէ պուլունուեօր-
լար։ Թիֆթիք չբգան պիլ ճիմլէ
գազալար էհալիսի թարաֆընտան,
Պազը Աալիեէ, վէ վիլաեէթ վալիլէ-
րինէ միթէատտիտ արզուհալլար
թագտիմ օլունարագ, հէր քէչի պա-
շընա իսթիֆա (ախզ) իտիլմէքատէ
պուլունան 4 1/2 զուրուշ բէսմին, եա
աֆվը, վէ եախոտ, 1 1/2 զուրուշտա
թէնզիլի իսթիրհամ օլունմուշ տուր։
Միւշքիլաթը հազրբէնին ինթաճ իթ-
տիկի չու միւզայիգա զէմանընտա,
խազինէյի ճէլիլէնին։ Մէվճուտ պիր
մէնպազ վարիտաթը թէրքէ, բէք
սուուպէթլի գարար վիրէճէկի տեր-
քեար իսէ ատ, հիւքիւմէթի Օէ-
նիյեէնին, թարագզը յի թիճարէթ
հագզընտաքի էլթաֆ ու ինտաթը
մի թէվալիյեէտինէ մէպնի, թիճա-
բէթի մահէլլիյեէնին, պիր շիւպէյի
միհիմմին մահվընը, նազարը պի-
գայտի իլե կէօրէմէճէկիտ ա-
շիքեար տըր։ Զիւնքի, թիֆթիք
քէչիսի պէսլէհէնլէրին իսթիտալա-
բը բէտա իտիլէճէք օլուր իսէ, ար-
թըգ, պիւսպիւթիւն գաթի իւմիտ
իլե, սիւրիւլէրինի իմհա իթմէտին-
էն, վէ էքմէք բարասընը թէտա-
բիք իչին, վասըթայի եէկեատէ օլան
5 միլիօն հայվանատան մահրում օ-
լաճագ օլան ֆէլաքէթտիտ էհա-
լինին, թէզալլիւմիւ հալինատէն գա-
թի նազար, խազինէյի ճէլիլէնին,
մուվագգաթ պիր ֆէտատքեարլըզա
մուվաֆֆագատ իթմէտիկի իչին,
պիր գալէմ վարիատաթընը, քեամի-
լէն զայդ իլլէմէսինատէն խէվֆ օ-
լունուր։

Գունատան մատատա, մէտէլէ էբէ-
յիճճ թէագըզ օլունուր իսէ, քէչի
պաշընա, տէօրթ զուրուշ բէսմ վազ
օլունատուղու զէման, հէր պիր քէ-
չինին գբյմէթի, իքի լիրայի Օս-
մանի օլուպ, 35 զուրուշ հասըլաթ
վիրտիկինէ, վէ շիմտի թիֆթիք քէ-
չիսինին գբյմէթի 60 զուրուշտան ի-
պարէթ պուլունմաղլա պէրատէր,
անճաղ 14 զուրուշ վարիատաթ վիր-
մէքատէ օլատուղունա նէզարէն, վազ-
թիյլե իթթիխաղ իտիլմիշ օլան է-
ատասընը, շիմտի մէվճուտ օլմատըզը
կէօրիւլիւր։

Ենատօլու էհալիսի, զաթը հազ-
բէթի Բաշիշահինին, վէ հիւքի-
մէթի Սէնիյեէնին, էֆքեարը հագ-
զանիյեէթբէրվէրանելէրինատէն ի-
միտատ օլարագ, պու մէհէլէյի
միհիմմէնին, սէրիան հալլ ու ֆասլ
օլունաճաղընատան, շիւբհէ իթմէմէք-
տէ տիրլեր։

Զաթը հազրէթի Բաշիշահինին,
թէպատի Շահանէլէրինին սատատ-
թինէ միւթասլիգ, քեաֆֆէյի
խուսուսաթատա, ատարը ֆիլիյեէ-
սի նազարը շիւքրան իլե միշահէտ
օլունան էլթաֆը հիմայունլէրինէ
իթիմատէն, էնգարէ էհալիսինին
իսթիտալէրինին, մուվաֆֆըգը հագ-
գանիյեէթ սուրէթատէ, գարիպէն
թէրվիճ օլունաճաղընատան էմինիյ։

***

Թիճարէթ ատալարընքն հաքէմլիկ.

Լոնդրա Թիճարէթ օտասը զա-
զէթասը, քեանունի սանի նիւսխէ-
սինատէ, սէնէյի ռապզդ էանասըն-
տա, Լոնդրա Թիճարէթ օտասընքն,
միւնասեպաթը թիւճճարիյեէտէ հա-
քեմ ինթիխապընքն, շայեանը մէմ-
նունիյեէթ տէրեճեէտէ օլատուղունու,
վէ օտա, պու մուամէլաթատա մէլե-
քէ իքթիսադ իլլեարիկինատէն, իշլերի
միւմքին օլատուղու տէրեճեէտէ սիւ-
բաթլա եօլունա գօյատուղունու, վէ
իքի թարաֆտան ատախ, օտանընքն
վիրտիկի հիւքմիւ իսթինաֆ իթմէ-
եճեքլէրինէ տայիր իմզա վիրմէլէ-
բի ճիհէթիյլե, իշլերին սիւրաթլա
խիթամ պուլատուղունու պէհատ ի-
տիեօրլար։ Մէզքիւր թիճարէթ օ-
տասը, շիքեայէթի ազալթմագ մագ-
ռեսիյլե, շիւպաթը թիճարէթին
քեաֆֆէսինատ մէլիքէսի օլանլարընքն
էտամիսինի հավի պիր ճէտվէլ թան-
զիմ իլլեարիկինատէն, իքի թարաֆ
ատախ, մուխալիֆէթ իլլեմէքատէ օլ-
ատուգլարը մէսէլէէ կէօրէ, պու
ճէտվէլատէն, պիր զաթը ինթիխապ
իտէճէքլէր տիր։

Թիւճճարըմզընքն ատախ, բէք է-
հէմմիյեէթսիզ պազը խուսուսաթատա
թէսատիֆ իլլեարիքլերի ճիւզի միւշ-
քիլաթ վէ իէրէտտիւտ իչին, վա-
գրթլարընը պիհուտ եէրէ զայ ի-
տէճէքլէրինէ, պու թէտպիրէ միւ-
բաճաաթ իլլեմէլէրի, ատահա զի-
եատէ միւբաճճահ օլաճաղընատան,
վէ թիճարէթ օտասը ազասը, մուա-
մէլաթը թիւճճարիյեէ իլե մէշ-
զուլ պիր թագըմ զէվաթատան ի-
պարէթ պուլունտուղունատան, վէ
մէտէլէեի սուհուլէթլէ հալլ իլլե-
եէճէքլերինատէն, պու թէտպիրէ
միւբաճաաթ իլլեմէլերինի, թավսիյ-
եէ իտէրիզ։

***

Գաթատան լիմանընքն, 1885 սէնէ-
սինին իլք ալթը ատր զարֆընատաքի
թիճարէթ վէ սէնատիյինէ տայիր պիր
բարբօրան խիւլասատը տըր։

Պու ալթը այ զարֆընտա, պու
սահիլատ բէք չօգ եէնի ֆապրի-
գալար ինշա իտիլտի քի, անլերին
պիրի, չէհրիմիզատ եարբլմզ օլան
կազը սուլար ֆապրիգասը, վէ տի-
կերի ատախ Գաթատատա մուդրիմ
Մ. Մաթէօ Թէատքինին, Ադրիթ-
ըէզատա եարարըմզ օլատուղու թա-
զագ վէ սոգոզ ֆապրիգասը տըր։

Եէհրիմիզատ, շէմալը վէ տտի
քիպրիթ իմալըյլա իշթիղալ իտէն
ֆապրիգա թարագզը իթմէքատէ
տիր։ Կարարատա պուլունան իքի
թագտիրիատնէ թաթիլ իթմիշ տիր։

Բիրօսթատա մէվճուտ օլան իքի
մահէլլատէն պիրի ֆբչը իմալ իտէր,
տիկերի ատախ Ֆրանսատա վուգու
պուլմագատա, վէ տայիմա թարագ-
զը իլլեմէքատէ պուլունան շարագ
իխրաճաթընը թեզեիա իթմէք, վէ
պիր ճինսատէն շարագ իխրաճ օ-
լունմագ իչին տէբօլուգ իտէր, վէ
500 էքթօլիթրօ հէճմինատ ճէսիմ
ֆբչըլարընը ատախ իմալ օլունատու-
զու միշահէտ օլունուր։

Մ. Բասուսէս, ֆեվգելատէ իսլահ
օլունմուշ մաքինալարլա թէզեին
իթմէք իւզրէ, խալիս խարճլա պիր
ֆապրիգա ինշա իթատիրմիշ տիր։

Գինալարը, աչաղը գաթլարընքն
թէզեինաթը, վէ հավիլերին ատի
խարճ վէ եախոտ մէրմէր իլէ տէօ-
շէնմէսի իչին, եէնի պիր սուսուլ
դապուլ օլունմուշ տուր։

Գու եագընլարտա, պուրատա,
կէմի իմալը սանատաթընտա, ֆէվ-
դելատէ պիր թարագզը միշահէ-
տէ օլունմուշ տուր։ Սէնէնին կէ-
չէն 8 տէր զարֆընտա, Բիբօսթա-
տէսթէկեատրընտան, հէր պիրի վատ-
թա օլարագ, 60–70 թոնելաթա
հէճմինատ, 11 կէմի տէնիզ ինտի-
բիլատիկի կիպի, պիր չօգլարը տա-
խի իմալ օլունմագատա տըր։

Թիճարէթ.—Գու ալթը այ զար-
ֆընտա, քիւքիւրտ, շարագ, միյվէ,
վէ դեխայիր իխրաճաթընտա, պիւ-
յիւք պիր թարագզը կէօրիւլմիւշ
տիւր, վէ իտատալ օլունան մէվատա
միեռանընտա տախի, քիւքիւրտ, տէ-
միր, վէ կազ էհէմմիյեէթլի տիր։

Բիրօսթատա, շարագ թիճարէ-
թի, 1884 սէնէսինին իքինճի իւչ տէր
զարֆընտաքի իխրաճաթ, սէնէյի
ռապզդն պիրինճի իւչ տէր եէնա-
սընտաքի իխրաճաթատան ֆազլա օլ-
մաղլա պէրագեր, միւատէթի մէզ-
քիւրեէեէ նիսպէթլե, թէնազզլ իթ-
մէքատէ տիր։

***

Կէչէն հաֆթա ալընան թէլէկ-
րաֆլարատան, Բուսիլիյի Շարգը մե-
էմուրլարը, իրեքլի էմթատա իւզե-
ռինէ, եիւզատ էիկիրմի տէրեճէ-
սինատ ըեսմ թահր իթմէքատէ օլ-
ատուգլարը անլաշըլմըզ տըր։

***

Ֆիլօքսէրանընքն պուլունատուգու Դը-
զել թօբրագ ճիվարը պազ ատահիպ-
լերինին, էվվելքի եաղարըմզ վէճհ
իլե, թիճարէթ նէզարէթի ճէլիլէ-
սինատ պուլունան ֆիլօքսէրա գօ-
միսիօնունա կէլերէք, խատթալըզընքն
քիւլլեեէն իմհասար զըմնընտա, գօ-
միսիօն թարաֆընտան իթթիխաղը
թէքլիֆ օլունան թէտապիր իւզե-
ռինէ, միւզաքերէ իթմիշլեր տիր։

Մէզքիւր պազ սահիպլերի, թէք-
լիֆ իտիլէն թէտապիրին տէրեճէ-
յի թէեսիրինին թէճրիպզ իտիլ-
մէսի բէյինատ պուլունմուշլարընը։

***

Թիճարէթ մուահհէտէլերինին թան-
զիմի հագզընտա, թարաֆը Պազը
Սալիսէն, մուրախխասլարընը թայեին
օլունտուղունու, կէչէնլերտէ եաղ-
մըզ իտիք. իշլիթտիկիմիզ նէզարէն,
ինկիլթերրա գազինէսի, մուրախ-
խասլարընտա, լազըմ կէլէն թալիմա-
թը վիրմիշ օլատուղունատան միւզա-
քերատա, եաղընտա իզթիտար օ-
լունաճագ տըր։

Ինհիսարը տուխան իտարէսինին,
կէչէն սէնէ քեանունի սանի զար-
ֆընտաքի հասըլաթը 107,000 լիրա-
յի Օսմանիյեէ պալիզ օլմուշ իքէն,
պու սէնէ, միւատէթի մէզքիւրե-
ատ, 105,000 լիրատա ըեսիտէ օլ-
մուշ տուր։

***

Մանչէսթըր. — Բիեաչամըզատա
սիւքիւնէթ պերատվամ տըր, բէք
ազ մուամէլաթ օլմուշ, վէ սաթը-
ճըլարըմզ բէք ճիւզի իշ կէօրմիւշ
լերտիր։ Միւատէթի գալելէ զար-
ֆընտա, մուամէլաթընը քեզալի վիս-
սաթ իտէճէկինէ տայիր, հիչ պիր
իշարէթ եօք տուր։ Իրլիք իւզերի-
նէ թալեզ վուգու պուլմագատա օ-
լատուղունատան, իրլիք ֆապրիգա-
թօրլարը, էմթասալարընը բիեաչա-
տա ճիւզի քեար իլե սաթմատա բա-
զի օլատուրլար։

Պէզ ֆիյեաթը թութղունուգ-
տա տէվամ իթմէքատէ իսէատէ, բի-
եաչատա հէնուզ մուամէլաթ կեր-
միյեէթ քեսպ իթմէմիշ տիր։

***

Իզմիր ֆիյ 27 քեանունի սանի.
—Բիաչամըզ կէրմիյեէթ քեսպ իթ-
մէքատէ տէվամ իտիեօր։ Կէչէն
հաֆթա զարֆընտա վուգու պու-
լան մուամէլաթ միեռանընտա, ճին-
սինէ կէօրէ, 292½–300 զուրուշա
2 500 պալեա եէրլի բամուղու, վէ
ճինսի ալէատընքն 90–95 զուրուշա,
վէ իքինճիսինին 81–88 զուրուշա օլ-
մագ իւզրէ, 65 սէրքեա աֆիեօնուն
բիաչատա չբգարբլաբզընը զիքբ ի-
տէրիզ։ Պէհեր գբյեէսի 89–90 բա-
բատա օլմագ իւզրէ, թախմինէն
38,000 գբյեէ սուսամ, վէ պէհեր
գանթարը 90–92 օլարագ, թախմի-
նէն 27,000 գանթար բալամուտ ֆի-
բրուէթ օլունմուշ տուր։

***

Գուրատա ֆիյ 29 քեանունի սանի.
—Իրեք բիեաչամըզ կէրմիյեէթ քես-
պինատ տէվամ իթմէքատէ, վէ էմ-
թիա ֆիյեաթընտա հեր կիւն կէօ-
բիլմէքատէ օլան թէհավվիլ, շայ-
եանը զիքբ պուլունմագատա տըր։

Ճինսի ալեա իրէք, պէհեր գբյ-
եէսի 2,75–2,85 լիրատա։

Վասաթ իրէք, պէհեր գբյեէսի
2,65–2,70։

Գօղա, պէյեազ, եէրլի, (Պազ-
տատա) գբյեէսի 56–65 զուրուշա։

Գօղա, սարը (Ֆրանսա վէ իթա-
լեա) գբյեէսի 40–46 զուրուշա։

Գօղա. Ճաբանեա (պէյեազ վէ
եէշիլ) գբյեէսի 40–46 զուրուշա
ատթըլմագատա տըր։

Էվրօպա բիեաչասը. —Էվրօպա
բիեաչասընտա տախի մուամէլաթ
քեսպի էհէմմիյեէթ իթմէսի, սար-
ֆիյեաթընը թէզայեիւտիւնատէն նէ-
շէթ իթմէքատէ տիր։

***

Էնգարէ ֆիյ 19 քեանունի սանի.
—Պու կիւն թէքմիլ օլան կէչէն եէ-
տի կիւն զարֆընտա, թիֆթիք սա-
թըշը, կէչէն սէնէ միւատէթի մէզ-
քիւրե զարֆընտա 2,500 գբյեէեէ
վարմըշ իքէն, 7,900 գբյեէեէ, վէ
սէնէնին պիտաեէթինատէն պէրու,
15,200 գբյեէեէ պալիզ օլմուշ տուր։
Ֆիյեաթլար մալին ճինսինէ կէօրէ,
լիրայի Օսմանի 100 զուրուշատան, 12
իլե 15 զուրուշ արասընտա զա-
եիֆ տիր։

Գուզատ, քիլեսի 10–11½, վէ
տրբա քիլեսի 6–6½, վէ սարը պալ
մուամու 13–14 զուրուշա, վէ եիւն
4–4½ զուրուշա սատթըլմըզատա տըր։

Մէսարիֆինագլիյեէ պէհեր գբյ-
եէ իչին, տէվէմ իլե 25–26, դաթըր
իլե 25–30 բարա բատատէսինատ տիր։

***

Տէրսատէթ Թրամվայ խաթթը-
նընն սէնէյի հազրբէ, շէհրի քեա-
նունի սանիսինին 1ինատէն 31ինէ գա-
տատ, պիր այլեգ հասըլաթընընն
մըզատատը եէվմի վէ շէհրիսինի միւ-
պէյեին օլարագ, ճանիպի իտարէ-
տէն վարիտ օլան ճէտվէլ տիր։

	Կիւնէ զրշ. ան.	այտա զրշ. ան.
Պէշիքթաշ, խաթթ	4727·51	146552,00
Իսթանպոլ »	4233·85	131249,50
Շիշլի »	4694·63	145533,25

***

Վիլաեաթատան ալընան խա-
պերլերէ նէզարէն, Իզմիր կիպի
պազը վիլաեաթատա, պիր մըգտար-
գար վէ եաղմուր եազմըզ իսէատէ,
մահալլի սայիրէատ գուրագլըգ ատ-
վամ իթմէքատէ տիր։

Իսխալաթ. բիեաչամըզատա եալը-
նըզ մագամը սէրասկէրինին մի-
պայեաթը տուրզունլուղու թատիլ
իթմէքատէ, վէ պունատան մատատա
շայեանը գայտ հիչ պիր մուամէլէ
կէօրիւլմէմէքատէ տիր։

Իխրաճաթ, բիեաչամըզատա թիֆ-
թիք իւզերինէ վուգու պուլան պա-
զը էհէմմիյեէթսիզ մուամէլէատէն
պաշգա շայեանը, գայտ ու թիզ-
քեար հիչ պիր շէյ եօք տուր։

Մէսալիի էգզօմիպրյեէ միեռա-
նընտա, պանգա հիսապը ճարիսի մէ-
տէլէսինին հալլինին, գուվվէատէն
ֆիեիլէ չբգարընը, վէ գու պապ-
ատէ, մալիյեէ նէզարէթի ճէլիլէսի
թարաֆընտան վիրիլմիշ օլան բաբ-
րու թէտգբդ իսէրէք, մէսէլէեի
հալլ իլլեմէք իւզրէ, տախիլիյեէ
նազըրը բաշա հազրէթլերինին թահ-
թը բիեասէթի ճէլիլէլերինատ, պիր
գօմիսիօն ագտ օլունատուղունու, մա
էլմէճճունիյեէ պէհան իսէրիզ։

Ումում ֆօնտօլարըմզ իւզերի-
նէ, շայեանը գայտ ու թահրիր պիր
թէպատիւլաթ վուգու պուլմամըզ
էսէատ, էսհամը ումումիյեէմիզ
ֆիյեաթընտա, ահվալը սիեասիյեէ-
տէն նաչի, իհթիեաթլա մուամէլէ
իտիլմէք մէճպուրիյեէթինատէն տօ-
լաեը, պիր մըգտար թէնեզզիլ
կէօրիւլմիւշ, վէ գըսմը բաշի էս-
համընընն ֆիյեաթը, 16 զուրուշ 15–
16 բարատա իքէն, ճիւմատա իրթէսի
կիւնիւ, 16 զուրուշ 6 բարատա գա-
բանմըշ տըր։

***

Անատօլու վիլաեաթընտան ա-
լընան խապերլերէ նէզարէն, հէր
թարաֆտա գուրագլըգ ատվամ իթ-
մէքատէ օլատուղունատան, պազը վի-
լաեաթ, վէ պախտատուս Գոնիա,
վէ Սիվաս, վէ Դասթամունի թա-
րաֆլարընտա, զէհայիրին ֆիյեաթը
թարագզը իթմիշ տիր։ Պու գու-
բագլըգ, մահսուլաթը ճէտատէ ի-
չէն խէվֆ իրատ իթմէքատէ, վէ խու-
սուսիլլէ աֆիոն իչին շայեանը մէմ-
նունիյեէթ պիր հալ իրատեէ իթմէ-
մէքատէ տիր։

Խոխալաթ. Բիեաչամըզատա շայ-
եանը գայտ հիչ պիր մուամէլէ վու-
գու պուլմամըզ, վէ Բուսիլի վիլա-
եաթընտան, պազը միւշթէրիլէր
բիեաչամըզատա ալըշ վիրիշտէ պու-
լունմուշ իսէատ, էհէմմիյեէթլի մուա-
մէլէ իհրա իթմէմիշլեր տիր։

Իխրաճաթ. Բիեաչամըզատա, հա-
լը, վէ թիֆթիք, վէ ճէհրի իւզե-
րինէ պազը էհէմմիյեէթսիզ մուա-
մէլէատէն պաշգա պիր շէյ եօք տուր։

Օուլհ իւմիտլերինին, կիւնատէն
կիւնէ թագվիյեէթ պուլմասը, ֆօն-
տօլարըմզընն ֆիյեաթընա թէէսսիր
իթմիշ տիր։ Գըսմը բաշի էսհամը
ումումիյեէմիզին ֆիյեաթը, կէչէն
ճիւմատա իրթէսի կիւնիւ 16 զրշ. 6
բարատա իքէն, 16 զրշ. 34 բարատա
գատատ չբգմըշ, վէ Լոնդրա վէ Բա-
ռիս պօրսալարընտա տախի, ֆիյ-
եաթ թարագզը իթմիշ, վէ Բու-
սիլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթլյ-
լա պէրատէր, քեաֆֆէյի ֆօնտօ-
լարտա, պու հալ միւշահէտ օ-
լունմուշ տուր։ Պանգը Օսմանի
հիսսէ սէնէսաթը 490 ֆրանգա
թէնեզզիլ իլլեմիշ իքէն, 501 ֆը-
րանգ 25 սանթիմ թարագզը իթ-
միշ, վէ պունատան, հիւքիւմէթի Սէ-
նիյեէ իլե օլան հիսապը ճարի իս-
զերինէ, ճեբեյեան իթմէքատէ պու-
լունան միւզաքերաթը իլերուլե-
մէսինատէն նէշէթ իլլետիկի, վազի-
հաթատան պուլունմուշ տուր։

(Թիֆլիսի ղազետա)

ՐԷՍՄԻ

—o—

Մաթպուաթ իտարէյի պէհիյեէ-
սի թարաֆընտան նէօլոզոս զազէ-
թասընա կէօնատերիլէն գարարնա-
մէնին տուրէթի տիր։

Նէօլոզոս նամ Բումճա զազէթա,
նիւսէթի ախիրէսինատ, պազը միւ-
թալաաթը զարազքեարանէ վէ պէտ-
խահանէ նէշը, վէ մէնաֆիի տեվ-
լէթի Ալիյեէ ալէյհինատ, էճնեպի
էվրագը հավատխատէն պազը պէնատ-
լեը նագլ իթտիկինատէն, վէ պու
եօլատա թէճավուզաթ, հիւքիւմէթի
Սէնիյեէ նէզարինատ, ատա վէ գա-
թիյեէն գարինի ճէվազ օլամատա-
ճաղընատան, պա էմրի ալի, մէզքիւր
զազէթա, պու կիւնատէն իթիպարէն
թաթիլ օլունուպ, իշպու գարար

սահիպի իմթիհանը թեպլիզ օ-
լունմուշ տուր։

Քեզա

Մեմալիքի մահրուսէյի Ճահանէ-
նէեէ տուխուլի մէնն իտիլէն Եունան
զաղէթալարը, պունտան պէօյլէ-
քիմ քի մեմալիքի Տէվլէթի Ալիյէեէ
խոսալ իլլէր, վէ եախոտ նիւսխէ
նիւսխէ օլարագ խէֆիյէեն վէ ճէլ-
լիեէն (աշիքեարտէ)սաթտըզը կէօ-
ռիւլիւր. վէ մէէմուրինի զապթա-
թարաֆընտան թութուլուր իսէ, օ
միսիլլու քիմէանէլէրին, թէվզըֆը
իլէ, ճէզա գանուննամէյի հիմայու-
նունուն, նէշրիյաթը մուզիրրէ,
վէ մաթպուաթ գանուննամէսինին
մաթպուաթը մէմնուա հագգընտա
օլան ահքամընա թէվֆիգան, մէ-
հաքիմի նիզամիյէ հուզուրունտա
լէտէլ մուհաքէմէ, միճազաթը լա-
զըմէսինին թէրթիպ գրլընճաղը,
զա գարարը ալի իլան օլունուր։

Քեզա

1301 սէնէսի շուպաթը 15ինճի
ճիւմաա իրթէսի կիւնինտէն իթի-
զարէն, մահքէմէյի իսթինաֆ ճիւն-
հա տայիրէսինճէ, սաաթ ալթըտա
իճրայի մուհաքէմէյէ պէտու միւ-
պաշէրէթ օլունաճաղը ճիհէթլէ,
լիէճլիւլ մուհաքէմէ տավէթ օ-
լունուպտա, վագթը մեզգիւրտէ
մուհաքէմէյէ հազրը պուլունմա-
եանլար հագգընտա, մուամէլէյի
գանունիյէ իֆա գրլընճաղը, ա-
հապը մէսալիհէ մալիմաթ օլմագ
իւզրէ, զաղէթայի միլեթպէրինիզէ
իլանը քէյֆիյէթէ հիմմէթ օլուն-
մասը։

Ֆիյ 21 ճեմազիւլ էվվէլ 303, վէ ֆիյ
13 շուպաթ 301

ԳԱՑՍԷՐԻՑԵԼԻՏԷՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Հէմշէհրիմիզտէն Բարունակ է-
ֆէնտի Պալըգճեան, Դայսէրիյէ-
ատէն պուտէֆա ալմըշ օլուղու խու-
սուսի մէքթուպլարտան ալարագ,
թարաֆըմըզա պէեանէ հիմմէթ իլ-
լեռիկի շու սթիտէքի մալիմաթ-
լարը, մաէլ մէմնունիյէ տէրճ ու
պէեանէ միւսարաաթ խէրիզ։

... Միւէլլիֆ,

Միւթէսարրըֆըմըզ սաատէթլու
Մէհէմմէտ Ալի բաշա հազրէթլէրի,
վաթանբէրվէր վէ ռահիպ զէքեավէթ
վէ էշլի իսթիգամէթ զաթլարտան
պիրի օլմազին, ռայէյի ատալէթ վա-
յէյի հազրէթի Փատիշահիտէ, տէր-
քեար օլան հիւսնի իտարէ վէ թէ-
ատպիրի հասէնէսիյլէ, պիհազգը-
ին, ումում էհալինին հիւսնի թէ-
վէճճիհ վէ մէմնունիյէթի ազի-
մէսինի տավէթ իլլէմէքտէ օլուղ-
տան պաշգա, մասմուրիյէթի միլք
ու վաթան արզուլի քէպիրիյլէ տա-
խի մէճպուլ պուլունտուղունտան,
Դայսէրիյէմիզտէ, նիչէ ասարը
մէմտուհէ պորագմագլըգ նիյէթի
մէրզուպէսիյլէ, պու տէֆա, տա-
յիրէյի իտարէ վէ պէլէտիյէ մէճ-
լիսի ազայարընտան միւբէթթէպ պիր
էնճիմէն թէչքիչիլլէ, չէհրին հէր
թարաֆընտան իշիտիրիր պիր սաաթ
ճէլպ, վէ պիր մահէլլի միւնասիպտէ
վաղընա, վէ սօղագլարը կազ ֆէ-
նէրլէրիլլէ թէսվիրինէ, վէ խարապ
օլմուշ վէ եախոտ խարապա եիւզ
թութմուշ չէշմէլէրին թամիրլէրինէ
տայիր վիրիլէն գարարը, էնգարէ
վիլայէթի ճէլիլէսի վալիլիկինէ արզա
հիմմէթ իլլէտիքտէն պաշգա, ու-
մումա այիտ պիր խաթխանէ քիւ-
շաարը արզու վէ զայրէթինտէտ պու-
լունտուգլարը կիպի, մէսարիֆա-
ՔընՔն գըսմը ազամը ասհապը սէր-
վէթ վէ համիյէթմէնտանը իեա-
նաթըլա գայրելմագ իւզրէ, պիրտե
միլլէթ պաղչէսի ինչա վէ թէրթի-
պինէ խահիշկէր պուլունտուգլա-
ըընտան, պու կիւնլէրտէ, միւնա-
սիպ պիր մահէլտէ, լազըմ կէլէն
արազինին իշթիրասընա թէչէպիւս
պուեուրմուշլար տըր։

Պու եօլտա իպատուլլահըն հիւս-
նէ հալ վէ բահաթըյլա, միլքին
մամուրիյէթինի տիւշինիր վէ չա-
լըշըր սահիպ ֆազիլէթ զաթլար,
տայիմա նատիրիւլ էմալ օլուպ, վէ
իպատուլլահըմըզ իշին պիր իգպալ
վէ միլք ու տէվլէթ իշին տախի վա-
սըթայի շան ու շէրէֆ սաերլաճա-
ղընտան, ումում Դայսէրիյէմիզ է-
հալիսի, ռայէյի գուտարէթվայէյի
հազրէթի թաճտարիտէ, սէատէթ-
լու Մէհէմմէտ Ալի բաշա հազրէթ-
լէրի միսիլլու խայրխահ պիր զաթ
նայիլիյէթլէրինտէն տօլաեը, քէն-
տուլէրինի պախթիեար ատտ լտե-
րէք թէզայիտի էօմր ու իգպալի
հազրէթի փատիշահի հագգընտա,
վաճիպտէն պուլունան էտիրիե վէ
թէչէքքիրտէ, հէմիշէ պէր տէ-
վամ պուլունաճագլարընտա շիբհէ
ճայիզ տէէիլ տիր։

Բարոնակ Ա. Պալէֆեան

Դայսէրիյէմիզտէն, պու եօլտա
մէսերրէթպախշ հավատիսէր ալ-
տրգճա, եալընըզ պիր խուսուստա
տէրքեար օլան էսէֆիմիզ եէնիտէն
թահրիք օլունմագտա տըր. չէօյլէ
քի, կէրէք պուրատա, վէ կէրէք
մահալլի սայիրէտէ, պինլերճէ հէմ-
շէհրիլերիմիզ օլուպ, վէ իշլերինտէ
իսէ, բէք չօղտա գուտարէթ սահիպ-
լերի պուլունտուղու հալտէ, պիլ
իթթիֆագ, վաթանը ասլիմիզտէ,
միւքէմմէլ վէ մունթազամ պիր մէք-
թէպ քիւշաարընա, կէրչի պաղը
քէրրե արզու կէօսթերմէքտէ ի-
սէլլերաք, մէյտանէ չըգըպտա վի-
ճուտէ կէթիրէմմէմէքտէ տիրլէր։

ՄԱԹԷՄ

Մա թէէսսիֆի ազիմ պէեան ի-
տէրիզ քի, օն ալթը սէնէտէն պէ-
րու բաթրիգխանէմիզտէ մուհա-
սիպլիք մէէմուրիյէթինի իճրա իթ-
մէքտէ օլան, վէ քէնտի նէզաքէթ
վէ հիւսնի հալիլլէ մալիմ պուլու-
նան Կարապետ էֆէնտի Հաճիեան,
կէչէն կիւն, Իսկիւտարտա ազմի
տարի պագա իլլէտիկինտէն, ճէ-
նազէսի զինէթի, շայէսթէ պու-
լունտուղու հիւրմէթ իւզրէ, բաթ-
րիգխանէ թարաֆընտան իճրա ի-
տիլմիշ տիր։

Մա թէէսսիֆի ազիմ պէեան ի-
տէրիզ քի, Միլլէթիմիզ խանէտան վէ
միլթէպերանընտան, Տիգրան էֆէն-
տի Գարամանճեան, հէնուզ 35 եա-
շընտա օլտուղու հալտէ ազմի տարի
պագա իլլէտիկինտէն, տիւնքի կիւն
ճէնազէ զինէթի, մութանթան սու-
րէթտէ, Պէյ օղլու Ս. Երրորդու-
թիւն քիլիսէմիզտէ իճրա իտիլմիշ
տիր։

ՓԱՍՏԱԲԱՆ ՍԱՐԱՃԵԱՆ ԹՈՐՈՍ ԷՖԷՆԴԻ ԱՄՈՒՍԻՆ ԴԻԿԻՆ ՄԱՐԻ

Տիւնքի կիւն մա թէէսսիֆի ա-
զիմ ալաբզըմըզ պիր ճէնազէ իլա-
նընտա, տիկին Մարինին, միւպթէլա
պուլունտուղու քէյֆիզիքտէն ա-
զատ, կէրիպան իտէմէեերէք,
հէնուզ 32 եաշընտա օլտուղու հալ-
տէ ազմի տարի պագա իլլէտիկի-
տէն, պու կիւն սաաթ պէշտէ ճէ-
նազէսի, Պէյօղլուտա վագը քէնտի
խանէսինտէն, Ս. Ճ. Ոսկեբերան քի-
լիսէսինտէ, բահմէթ տուալարը օ-
գընընգտան սոնրա գապրիսթանտէ
տէֆն իտիլէճէկի օգունմուշ տուր։

ԹԷԱԹՐՕ

Պու ագշամ, Սամաթեատա,
կէչէնլերտէ քիւշատ օլունմուշ օլան
խուսուսի Թորգոմեան երկսեռ վար-
ժարան մէնֆաաթընա օլարագ, Մր-
նակեան էֆէնտի թագըմը մարի-
ֆէթիյլէ, Հաւատք, Յոյս, Սէր նամ
բէք կիւզէլ պիր օեուն, մահէլլի
մէզպուրտա, Միրախոր ճատտէ-
սինտէ վագը միլլիթի Բումիեան թէ-
աթրոսունտա, իճրա իտիլէճէք,
վէ օեունա սաաթ իւչտէ պէտ օլու-
նաճագ տըր։

Մէգքիւր կիւզէլ օեունտան պաշ-
գա, պիրտէ գօմէտեա իլէ, Պ. Ն.
Մարզպանեան մարիֆէթիյլէտէ էլ
չարուզլուգլարը իճրա իտիլէճէք
տիր։

Ումարըզ քի, չօգլար, պէրայի
թէչվիգաթ, պիլէթ ախզընա վէ
թէշրիֆէ հիմմէթ իտէճէքլէր տիր։

ՏՕԳԹՕՐ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Մա մէսէրրէթ պէեան իտէրիզ
քի, տօգթօր Զարդարեան էֆէն-
տի, պիր գաչ այտան պէրու միւպ-
թէլա պուլունտուղու գան զայիֆ-
լիկի իլլէթինտէն քէսպի ինֆագաթ
իտերէք, երինէ քէնտի թէպապէ-
թիյլէ մէշղուլ օլմաեա, վէ երինէ
էվվելքի կիպի բազար իրթէսի վէ
բէնճէմպիհ կիւնլէրի, Պէյօղլուտա
Միսք սօգաղընտա 25 նիւմէրօլու
խանէսինտէ քէյֆիզլէրի գապուլ
պաշլամըշ տըր։

Տօգթօր Զարդարեան էֆէնտի,
ումումի սուրէթտէ էմրիթէպապէ-
թի վէ ճէրրահլըղը վէ լավութալըղը
իճրա իլլէտիքտէն պաշգա, Փա-
րիստէքի տօգթօր Վիաալ, վէ Վի-
էննաաքի տօգթօր Գապօճինին
ուսուլի ճէտիտէսի իւզրէ, պաշլը-
ճա տէրի խասթալըգլարընընն էմրի
թէտավիսինէ տախի պագմագտա
տըր։

Տօգթօր Զարդարեան էֆէնտի իլ-
լէ կէօրիւշմէք իսթէեէն զաթլար,
Գալաթատա Մէհէմմէտ Ալի բա-
շա խանընտա վագը Սիւքրի էճզա-
խանէսինէ տախի միւրաճաաթ ի-
տէպիլիրլէր։

ՍԱՐՍԱՖԻՑԵԼ

—o—

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ուսմ	(8 Սէրի)	
» »	Փեար. 14 ագշամ գարան.	17- 6
» »	15 սապահ աչ.	17- 9
» »	էն եիւքսէք	17-16
» »	էն աշաղը	17- 9
» »	սաաթ 5 տէ	17-15
Ա. Սէրի Ինկիլիզ լիրասը		27-10
Բ. » » »		17- 5
Գ. » Օսմանլը լիրասը		17 9
Իւնիֆիե		75- 5
Բուսիլի ջամենոլիքեր		59-25
Բարար զուրուշ		0
Հավալէսիզ »		0-
Ագճէ ֆայիզի %		6-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՏԻԵԱԹՔ

Գրէտի ժէնէրալ	6 %	6.10
Ֆոսֆէթ ժէնէրալ	6 %	5.20
Իսթանպոլ պանգասը		4- 5
Սոսիէթէ Օթօման		5-15
Թրամվայ	5%	285-
Լավրիուժ (մասէն)		52-

Օսմանլը լիրասը 100 քուրուշտան Ղշ փր.
Ինկիլիզ լիրասը 110-18
Ֆրանսըզ ալթունու 87-58
Բոլ 90-20
Գրիմից ալթունու 51-10
Պէլեազ ֆէֆիտէյ 107-58
Մէթալիք 98 20
Պէշիք 102.20
Ալթընը 105-
Գարպոն գայիմէի գարիք 914-

ԻԼԱՆ

Եարընքի բազար կիւնիւ, Պատ. Ա.
Կոստանդեան էֆ. Ֆինճանճըլար եօ-
գուշունտա վագը Ամէրիգան խանը
իպատէթխանէսինտէ վազ իտէճէք
տիր։

Իպատէթէ, եօլէտէն իքի սաաթ
էվվել պաշլանըրըգ, պիւթիւն խրա-
մէթ պիր սաաթ սիւրէճէք տիր։

ԻԼԱՆԸ ՄԻԻՀԻՄ

Էօնիմիզտէքի բազար իրթէսի
կիւնիւ, եանի ալաֆ. մարտըն իպ-
թիտաօրնտա, Ամինատա, Եունա-
նիսթան միլլէթ պանգասը թարա-
ֆընտան թէէմին օլունան Եունան
իսթիգրազը սէհիմլէրինին զուրասը
քէշիտէ օլունաճագ տըր։

Իշպու գուրատա, 9նիւմէրօեա
իքրամիյէէ իսապէթ իտէճէք տիր։

1	Նիւմ.	100.000	ֆր. իքրամիյէէ
1	»	10.000	» »
2	»	2500 էր	» »
5	»	1000 »	» »

Թէքմիլ իքրամիյէէ դաղանմագ ի-
չին իշԹիրա օլունան նիւմէրօ 16
զուրուշա։ վէ չարեէք իքրամիյէէ
գազանմագ իշին ալընան նիւմէրօ 5
զուրուշա օլուպ, եալընըզ, Դալա-
թատա Դօմիսիօն խանընտա 18 նիւ-
մէրօ իլէ մուրագգամ Մ. Ժ. Ֆա-
նէթթօ մաղազասընտա սաթըլըր։

ՀՆԶԱԿ

ԿԱՄ

ՀԱՅՍ. ՔՍ. ԾՈՑ

ԶՈՒԱՐՃԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

—

Տ. Գ. ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Կէչէն հաֆթա պու իսիմտէ օլուպ
վէ էրմէնիճէ օլտուղու, վէ 16 սա-
հիֆէտէն իպարէթ պուլունտուղու
հալտէ, պիր թագըմը 12 ճիւզտէն
իպարէթ օլուպ, վէ ֆիեաթը 10
զուրուշ օլաճաղը կիպի. պէհէր ճիւ-
զի իսէ էլտէն 30 բարաեա սաթըլ-
մագտա տըր։

Մէգքիւր բիսալէ, միլլէթիմիզտէ,
օգումագ արզուսունուն թէքսիրի
նիյէթի մէմտուհէսիյլէ, Պապը Ա-
լի ճատտէսինտէ վագը Մաթպու-
աթ չիրքէթի ճէտիտէսի մարիֆէ-
թիյլէ թապ ու նէշր օլունմագտա
օլտուղունտան, ապանէ եազըլմագ
արզու իտէնլերին, վէ մէքթուպ վէ
ռայիրէ եազանլարը, Պապը Ալի
ճատտէսինտէ 16 նիւմէրօլու, Թոզ-
լեան Առաքել էֆէնտի քիթապխա-
նէսինտէ, չիրքէթի մէզպուրէնին
իտարէ հէյեթինէ միւրաճաաթ ի-
տիրմէսի լազըմ կէլմէքտէ տիր։

Մէգքիւր բիսալէ, Իսթանպօլտա
Պաղչէ գարուսու ճիվարընտա սու-
ճու Պոդոս վէ Յակոբ աղալար տիւ-
քեանընտա, վէ քիթապճըլարտա
վէ ղազէթա սաթըճըլարտա պու-
լունմագտա տըր։

Ումարըզ քի, լէթայիֆէ տայիր
հէմ էյլէնիպ վէ հէմտէ հիսսէ ա-
լաճագ չէյլէր օգումագ արզու-
սունտա պուլունան զաթլար, պաղը
բէղալէթ գալէմլէրի օգումագտան
իսէ, մէզգիւր բիսալէեի օգուեա-
բագ, հէմ մէմնուն օլուպ, վէ հէմ-
տէ չիրքէթի մէզպուրէեի թէչվի-
գէ հիմմէթ իտէճէքլէր տիր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

Մ. Զանոֆ Ֆիլիպէտէ պուլու-
նան բրէնս Ալէքսանտր հազրէթլէ-
րի իլէ չարշէնպիհ կիւնիւ տախի
պաղը մուխապէրաթտա պուլուն-
մուշ տուր։ Կատպան էֆէնտինին
Ֆիլիպէեէ մուվասէլէթլէրինտէ,
բրէնսի միշարիլէյհլէ միլագաթ
իտէճէկի, վէ պիրլիքտէ Սօֆեաեա
ազիմէթ իտէճէկի մէրվի տիր։

Միւմարլէյհ Մ. Զանոֆ, վէ Սըր-
պիսթան սէֆիրի Մ. Կրուիզ, չար-
շէնպիհ կիւնիւ նէզտի սամի Սաա-
բազամիեե կէլէրէք, պիքէր միւտ-
աէթ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Կիրիտ սուլարընտա միճթէմի
Ինկիլիզ տօնանմասընըն զօման-
տանըզընը տէրիւհտէ իթմէք իւզ-
րէ, Գրալիչա հազրէթլէրինին ի-
քինճի մախտուսու, Տիգ տ' Էսոն-
պուրկուն, Մալթաեա միւսասէլէթ
Էլլէտիկի, վէ օրատան Սուտաեա
Կիտէճկի, Էվրոպա զաղէթալա-
ըընտա օգունմուշ տուր։

—Դարատաղ բրէնսի Նիգօլա
հազրէթլէրի, Ավսթրիա իմբէրա-
թօրու Ֆրանսուա Ժոզէֆ հազրէթ-
լէրինէ իատէյի զիեարէթ իտիպ,
պիր սաաթ դատար միւլագաթ իյ-
լէմիշ տիր։

Միւշարիլէյհ բրէնսէ իքրամէն,
իմբէրաթօր թարաֆընտան միւքէմ-
մէլ պիր զիեաֆէթ վիրիլմիշ տիր։

Բրէնս Նիգօլա, Վիէննատան ի-
թալեա թարիղի իլէ Բօմանա օզրա-
մագսըզը Բակուզաեա կէչիպ, օ-
րատան մագարրը իտարէսի օրան Զէ-
թիլէեէ ավտէթ իտէճէք տիր։ Պու
կիւն եարը Զէթինէեէ միւվասէ-
վէթի մէէմուլ օլտուղու, Վիէննա
զաղէթալարընտա կէօրիւմիշ տիր։

—Լօյտ գումբանեասը վարօր-
լարընտան Օրիոն նամ վարօր, պու
կիւնլէրտէ Զին պիլատընտան Հօնգ-
գոնկա կիթմէք իւզրէ, Թրիէսթէ-
տէն հարէքէթլէ Բոր Սայիտէ մու-
վասէլէթ իթտիրտէ, օրատան պիր
գաչ պալեա էմթիա իլէ, 12 ֆբչը
թահմիլ օլունուպ, իւզերինէ խուր-
տավթալա մէմլու պուլունտուղու
իշարէթ օլունմուշ տուր։

Մէգքիւր վարօր Լոէն պոդա-
զընտան միւրուր իլէ, Պոմպաեա
կիթտիկի էսնատտ, չիտտէթլիճէ
պիր ֆուրթունաեա թուրթուլմուշ
օլմասընա մէպնի, ֆուրթունա սիւ-
քիւնէթ պուլունճա, գարտան ու-
սուլինէ թէվֆիգան, տէրօ մէէ-
մուրունա, անպարտա պուլունան
էշեանըն մուայէնէ օլունմասընը
էմր իթմիշ տիր։

Տէրօ մէէմուրու, գարտանրն էմրի
իւզրէ, անպարա ինմիշ իսէտ, պիր
խայլի զէման օրատա գալմասը գար-
տանրն մէրագրնա տոգունուպ, ի-
քինճի գարտանը տախի անպարա
կէօնտէրմէք մէճպուրիյէթինտէ
պուլունմուշ տուր։

Միւմայլէյհ աշաղը ինտիրտէ,
տէրօ մէէմուրունու հայրէթտէ
գալմըշ պիր հալտէ կէօրմիւշ, վէ
պիրտէն պիրէ թէճէնինին իթթիկի-
նէ հիւքմ իթմէք իւթէմիշ իսէտ,
պիր ազ եագլաշընըգտա, Բոր Ս-
յիտտէն թահմիլ օլունան 12 ֆբ-
չըտան իքիսինին, ֆուրթունա էս-
նասընտա ղըրըլըպ, կէմի եալբա
իթտիքճէ, ավուճ ավուճ Օսմանլը
ալթունու տէօրիւլմէքտէ օլտու-
ղունու, քէմալի հայրէթլէ թէմաշա
լթմիշ տիր։

Պու վագտայի ղայրի մէէմուլէնի
իշիտէն գարտան, սայիր ֆբչրլարը-
տախի գըրըլմասընը էմր իտիպ, տի-
կէր իքիսինին տախի պէօյլէճէ ալ-
թունա մալամալ օլտուղու, վէ ֆա-
գաթ, միւթէպաղը 8 ֆբչընը տէ-
միր խուրտավթալարյա մէմլու պու-
լունտուղու կէօրիւլմիշ տիր։

Մէգքիւր 4 ֆբչը տօլուսու Օս-
մանլը ալթունունուն, գարտան թա-
ֆընտան, Պոմպայտա պուլունան
չիրքէթին մէէմուրունա թէսիմ օ-
լունմուշ օլտուղունու, վագտայի
մէշրուհաեը զիքր իտէն Թրիէսթէ
զաղէթալարը պէեան իլլէեօրլար։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մանասթիր վիլաեէթի տախիլին-
տէ վագը, Տէպրէշիր գաղասը գա-
յիմմագամլըղը, Իլպէսան գայիմ-
մագամը սապէգ Բաշիտ պէյ։

Վիլաեէթի մէգքիւրէ տախիլին-
տէ վագը, Խոմարվէ գ-գասը գա-
յիմմագամլըղը, Իլպէսան գայիմմա-
գամը սապէգ Շէրիֆ պէյ։

Հալէպ վիլայէթի էվրադ միւ-տիրի Մէհէմմէտ Նաճի էֆէնտիէ ըլ-թալ-ի սանճակի սընըքը սանճիսի,

Այտըն վիլայէթի տախիլինտէ քեսին Սիվրիհիսար գաղասը գա-յիմմագամլըղը Թարսուս գայիմմա-գամը սապըգ Բիւշտի էֆէնտիէ,

Տիւարպէքիր վիլայէթի տախի-լինտէ քեսին Սէվերէք գազասը գայիմմագամլըղը, Շիւնուս գայիմ-մագամը սապըգ Խալիլ Բահմի է-ֆէնտիէ,

Վան վիլայէթի վալիլիկի, Համիտ բաշա հազրէթլէրինէ,

Թարապլուսու Ղարպ վիլայէթի տախիլինտէ վագը Մէսլէթա գա-զասը գայիմմագամլըղը, գայիմմա-գամը ասպագը Ահմէտ Զէտամ է-ֆէնտիէ թէվֆիհ պույրուլմուշտուր։

Խազինէյի ճէլիլէյի հազրէթի Նէպէվվի թահրիրաթ ռէֆիգի էվ-վէլի էշրէֆ պէյէ բիւթպէյի սա-նիյէ սընըքը սանիսի,

Բօմա սէֆարէթի սէնիյէսի, կի-րիտ վալիսի սապըգ Ֆօթիատէս բաշա հազրէթլէրինէ իհալէ պույ-րուլմուշ տուր։

ԹԷՖՐԻԳԱ

ԱՍԻԷՐԻԳԱՅԱՆ

—

Անուանք վայրերի Հնդկաց

Միացեալ Նահանգաց կառավա-րութիւնը, ինչպէս և անհատք և ընկերութիւնք մեծ ջանքեր կընեն վայրենի Հնդիկները կրթելու հա-մար։ Աշխատութիւնք մինչեւ ցարդ արդիւնաւոր եղած են, և տարա-կոյս չը կայ թէ ժամանակին դ"քա պիտի լինին քաղաքակիրթ ժողո-վուրդ, և պիտի լինին Միացեալ Նա-հանգաց քաղաքացիութեան իրա-ւունքներն ու արտօնութիւնները։

Հնուաւոր Սրեւմտեան Նահան-գաց այն մասանց մէջ ուր Հնդիկք կը բնակին կառավարութիւնք կար-գած է ըստ բաւականին կրթեալ Հնդիկ բոլիսմէններ իրենց մէջ խա-ղաղութեան պահպանութեան հա-մար։ Սոյա թիւը կը հասնի այժմ 825ի։

Հետեւեալներն Հնդիկ բոլիսմէն-ներուն ոմանց անուանց թարգմա-նութիւններն են.

Սպիտակ հորթ, սպիտակ գոմէշ, գայլը բլուրէն վեր կուգայ, կար-միր թռչնոյ պոչ, քնացած գայլ, ցուլի կճղակ, պատառող գայլ և բարակ ծածկոց մէջի կողմը դուրս։ Սեւ գայլ, գոմէշ ցուլ, ցուլի պոչ, միականի ցուլ, բլուրէն վեր եկող արջ, սպիտակ արջ, պիսակաւոր արջ, փոքրիկ արջ, արջի ոչիլ և բարձր սեւ արջ։ Ուրիշ ճաշակ մը, ընտիր եղանակ, ուղիղ գլուխ, ա-ներկիւղ, սուլող ձեռք, յիմար արջ, փչրուած խոզ, և ծոյլ սպիտակ ցուլ։ Ուրիշ ճաշակ մը։ Դարեջուր վաճա-ռող, գէշ հրացան, սիրուն ագռաւ, գիշերահանգիստ, ծեր սպիտակ մարդ, վիրաւորեալ դէմք, կարմիր ձի, երկուք կը զարնէ, խեղճ գայլ, սպիտակ դէմք, իր կուրծքը ծծող, շունի ետեւէ վազող, դեղացուլ ուղի, ազդրը ճոճացնող, խելքռած ցուլ, յիմար արծիւ, խոշոր շուն, խեղճ շուն և փոքր պոչ։ Մի վեր-ջին ճաշակ, խոշոր լեռ, խոշոր կա-ցին, մարդ որ սուր կը կրէ, արջ որ անտառին մէջ կրվազէ, կրսպան-նէ հարիւր, վերի մարդ, գեռանի տակէն կրնիանայ, մեծ փորով ձի և կարճ պոչով շուն։ Դիպելի է որ էշը և իր որդին իրենց բացակա-յութեամբը կը փայլին վերի ցան-կին մէջ։

Հաճոյք մը յաւելու թէ այս դաղաններէն ոմանք թողած են ի-րենց ընիկ անուններն և ընդունած են մարդու անուններ, ինչպէս, Ռիզալդ, Սմիթ, Պրաուն և այլն։

—

Երկու Թանկագին Խրատք

Ամերիկացի հռչակաւոր մեքենագէտ Պ. Սուիթի վրայ հետեւեալ դէպքը կը պատմուի։ Նշանաւոր դատ մը խօսակցութեան նիւթն եղած էր ե-րեկոյեան ակմբի մը մէջ ի Սերա-քիւզ ուր Պ. Սուիթ ևս անանաւոր փաս-տաբան մը ներկայ էին։ Պ. Սուիթ դատին մէջ ուղղակի կամանուղղակի շահ կամ կապակցութիւն չունէր, (և դայս թէ փաստաբանը և թէ ներ-կայից ամենքն ալ գիտէին), զուտ հետաքրքրութենէ շարժեալ օրի-նաց մի քանի կետերու վրայ հար-ցումներ ըրաւ փաստաբանին զորս նա պարզեց։ Հետեւեալ օրը, Պ. Սուիթ հաշիւ մը ընդունեց փաս-տաբանէն պահանջելով 200 ոսկի «օրինական խրատի համար»։ Մեքե-նագէտը զարմացաւ, այլ անմիջա-պէս վճարեց, առանց գանգատա-նաց բառ մը արտասանելու։

Մի քանի շաբաթ ետքը երկու բարեկամք փողոցը միմեանց հան-դիպեցան, փաստաբանը որ ազի գործարան մը կը բանեցնէր, խնդ-րեց Պ. Սուիթէն այցելել գործա-րանը և քննել մեքենայները որոց մէջ խանգարում մը տեղի ունեցած էր։ Պ. Սուիթ գնաց գործարանը, քննեց մեքենայները և գտաւ խան-գարման պատճառը ու ըսաւ մէ-գենագործին թէ ինչ ընելու էր։ Իր գրասենեակը դառնալուն, Պ. Սուիթ իսկոյն հաշիւ մը պատրաստեց և ղրկեց փաստաբանին պահանջելով 300 ոսկի. «մեքենական խրատի հա-մար», զոր փաստաբանը վճարեց առանց փաստաբանելու։

—

Փոքր փոփոխութիւն մը

Ընդունելութեան մը մէջ էր։ Ներկայից մէջ էին մեծահարուստ վաճառական մը և իւր յետին աս-տիճան տգեղ դուստրը, մի վայել չ"դէմ երիտասարդ քանիցս պա-րեց այդ օրիորդին հետ և դադար-մանց միջոցին ժպտալից և ջերմ տե-սակցութիւններ ունեցաւ իր հետ։ Այս վաճառականին ուշադրութե-նէն չը վրիպեցաւ, և մեծ հաճոյք պատճառեց իրեն։ Հետեւեալ օրը վաճառականը դիպուածով փողո-ցին մէջ դիմաւորեց իր դստեր սի-րահարը, և ջերմութեամբ ձեռքը սեղմելով ըսաւ «երեկ իրիկուն դի-տեցի թէ, կարի ուշադիր կերևա-յիք աղջկանս»։ Երիտասարդը շա-ռաջնեցաւ, շուարեցաւ և չէր դի-տեր թէ ինչ պատասխանէ. «մի շուարիր», վրայ բերաւ վաճառա-կանը համակրական ժպիտով մը, «ինձ մեծ հաճոյք պատճառեց այդ, և եթէ հաւանիս զինքը առնել, քու հաշուոյդ քսան հազար ոսկի պան-գան կը դնեմ»։ Երիտասարդը բերկ-րանօք լեցուեցաւ և ըսաւ. «յոյժ բարեսիրտ է, տէր իմ. բայց չէ՞ք կամիր փոքր փոփոխութիւն մը ը-նել»։

«Ուրախութեամբ»։

«Ուրեմն, հաճեցէք քսան հազար ոսկին ինձ տալ, և աղջիկնիդ Պան-գան դնել իմ հաշուոյս։»

—

Ճաբոնցի ատամնաբոյժք

Ճաբոնցիք մեզմ բարուց տէր և խոհուն ժողովուրդ մ'են։ Զիք ինչ կոչտ և բիրտ իրենց կենցաղին մէջ։ Զայս շատ լաւ կը ցուցնէ իրենց ակ-ռայ քաշելու կերպը։ Ճաբոնցի ա-տամնաբոյժը չունի, նման իր Եւրո-պացի և Ամերիկացի արուեստակից եղբարց, շողշողուն պողպատեայ գործեաց զինարան մը, որոց երե-ւոյթը կուտայ խեղճ հիւանդին դու-շակել թէ որպիսի տանջանաց պի-տի ենթարկուի։ Ճաբոնցի ատամ-նաբոյժը կրկատարէ իր ակռայքա-շելու գործողութիւնը միայն իր ըլ-թամատովն ու յուցամատովը։ Այն-պիսի է իր ճարտարութիւնը որ ըս-տացած է եւրկարատեւ վարժու-թեամբ, որ միայն այս պարզ մի-ջոցաւ կրնայ քաշել վեց ակռայ կէս րոպէի մէջ. և այն՝ առանց իր մա-տերը հիւանդին բերնէն անգամ մը դուրս հանելու։

Ատամնաբոյժը դեռ հիւանդի վը-րայ փորձ չըրած, պարտի լրացնել երկար շրջան մը վարժութեան։ Ա-ռաջին գործն է իր մատերովն քա-շել հանել կակուղ տախտակի մէջ մխուած փայտէ դամեր։ Յետոյ պարտի հանել նման դամեր կարծ-րագոյն փայտերէ, և վերջապէս կարծրագոյն դամեր որ մխուած են կաղնի տախտակի մը մէջ։

Դպղիացի հեղինակ մը կըսէ թէ, ոչ մի մարդկային ծնոտ կրնայ դի-մադրել ճաբոնցի ատամնաբոյժին մատանց մեղմ այլ զօրաւոր ճնշման։

ՏՕԳԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼԵԱՆ

Մասնագէտ գաղտնի և ծննդա-կան գործարանաց վերաբերեալ հի-ւանդութեանց, փոխադրած է իւր հիւանդ ընդունելու տեղն Գալաթա Գարաքէօյ, Գոնսոլիտ խանի մեծ դրան դէմ, Թիւ 13։

ՏՕԳԹՕՐ ՏՕՊՐԱՇԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

Ինկիլիզերրա մէքթէպի Թրպիյէսի սա-զասընտան պուլունան Տօգթօր Տօպրաշ-եան էֆէնտի, պու տէֆա Լօնտրատան ավտէթինէ, քէնտի իգամէթկեահրնը, Պէյօղլուտա, Սաղ սօղագտա վագը 7 Նիւ-մէրօսու խանէյէ նագլ իդէմիշ տիր։

Տէրսաատէթ Լամիյէլթ սանտըղընտան կէօնտէրիլէն իլան վարագասը տըր։

Տէրսաատէթ էմմիյէլթ սանտը-ղընա տէյնի օլուպտա, վատէյի մուայեէնէսի հուլուլինտէ թէէտի-եէ օլունմ ամասընտան տոլաեր, սան-տրդ մէզրիւր նիզամնամէսինին 2 ինճի վէ 3 ինճիւ պէնտէրի ահ-քեամբնա թէէֆիգան քէնտիէրի-նէ իհսպարնամէյի բէսմիյէ կէօն-տէրիլմիկի հալտէ, հէնուզ իտա-բէնէ կէլիպ թէէտիեէյի տէյն, վէ եա թէէտիտի մուամէլէ իթմէմիշ օլտուգլարը ճիհէթիլէ, սանտրդ հուգուգունուն մուհաֆազա վէ վէ-գանէսի մագսէտիյլէ, նիզամնամէ-յի մէզբիւր միճիպինճէ, սանտրդ-տա մահֆուզ օլան, վէ զիրրի ախի նիւմէրօլար իլէ միւրագգամ պու-լունան բէհինլէրի, իչպու 1301 սէ-նէսի, շուպաթըն 24 ինճիւ բազար իրթէսի կիւնիւ, ատիյէնէ նէզարէ-թի ճէլիլէսի ճանիպինտէն թային պույրուլան իճրա մէէմուրու հազրը պուլունտուղու հալտէ, Գուեռմ. ճուշարշըսընտա քէհեա տիւքքեա-նընտա միւզաեիտէյի ալէնիյէսի պիլ իճրա սաթըլըպ, սանտրդէն մաթլուպաթը իսթիֆա գրլընճա-ղընը պէեան ու իլտանա իպթի-տար օլունուր։

5 շուպաթ, սէնէ 301։

50 ատէտ 69 իսթիգրաղը հիս-սէլէրի, Ն. 7932։

Պիր ատէտ բըրլանթի թէք թաշլը եիւզիւք, Ն. 2382։

Պիր բըրլանթի եիւզիւք, պիր իյնէ, պիր չիֆթ քիւբէ, պիր կիւ-նէշ իյնէ, պիր բըրլանթի իյնէ, պիր բօղա իյնէ, 4799։

Իւչ չիֆթ քիւբէ, Ն. 6469։

Պիր թէք թաշլը եիւզիւք, Ն. 7070։

Պիր թէք քիւբէ, Ն. 1898։

Պիր ատէթ թէք թաշլը եիւզիւք Ն. 1756։

Պիր չիֆթ եըլտըզ իյնէ, Ն. 8436

Պիր չիֆթ բըրլանթի քիւբէ, վէ պիր ատէթ այ, Ն. 8848։

Պիր ատէթ եաբրաղ իյնէ, Ն. 9391։

Պիր եաղութ եիւզիւք, վէ պիր մինալը ալթուն սաաթ, վէ պիր ալ-թուն գօրտոն, Ն. 97։

Պիր չիֆթ քիւբէ, Ն. 2047։

Պիր մէնէքչէ իյնէ, Ն. 2085։

Պիր ատէթ ալթուն սաաթ, վէ ալթուն գօրտոն, պիր կիւմիշ գու-թու, Ն. 2482։

ԲԱՆԱԼԻ

ՍԱՆԴՂԻԱԿԱՆ ԼԵԶՈՒԻ

ՎԱՐԺՈՒՆ ՀԱՅ ՈՒՍԱՆՈՂԱՑ

Աշխատասիրեաց Դ. Պաղտասարեան

Բ. Տպագրութիւն սրբագրեալ և յաւելեալ

ՏՊԱԴՐ. Դ. ՊԱՂՏԱՍԱՐԵԱՆ

(Սրամեան)

Անգլիական լեզուի սոյն բանալին տասն տարիներէ ի վեր գործածու-թեան մէջ ըլլալով՝ փորձով ապա-ցուցուած է անոր ընտիր, եզական և իւր նպատակին անվրէպ առաջ-նորդող ուղեցոյց մ'ըլլալն։

Ուստի և անտարակոյս սոյն երկ-րորդ սրբագրեալ և ճոխացեալ տը-պագրութիւնն պիտի արժանանայ մեծագոյն ընդունելութեան։

Գինն է 10 ղուրուշ։

—o—

ՎԻԿԹՈՐ ՀԻԻԳՕ

ԹՇՈՒԱՌՆԵՐ

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ

—

ԹԱՐԳՄԱՆԻՉ

ԳՐԻԳՈՐ ՁԻԼԻՆԳԻՐԵԱՆ

ՀՐՍՏԱՐԱԿԻՉ

Ն. Կ. Պէրպէրեան, և Ս. Տէօվլէթեան

Մէղրիւր քիմապ, պէհէրի 230ար գատար սահիֆէլերտէն իպարէթ օ-լուպ, վէ 13էր թանէտէ ըէսիմլերի պուլունտուղու հալտէ, 10 ճիլտ օ-լուպ, էն չօղու 15 այտա իքմալ ի-տիլէճէք տիր։

—o—

ՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ

ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԴՂԻԵՐԷՆ ԼԵԶՈՒԻ

Ի ՊԷՏՏՈ

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ

—

Աշխատասիրեաց Յ. Մանդակունի

—

ԱՐԴԵԱՄԲ

ԳՐԱՇԱՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Պու 65 սահիֆէտէն իպարէթ պուլունան պիր քիմապ, Գրաշ-ռաց Ընկերութիւնուն հիմէթ վէ մարիֆէթիլէ կիւզէճէ թապ իտիլ-միշ օլտուղու հալտէ, եալնըզ 3 էր գուրուշա սաթըլմագտա տըր։

—o—

ՄԱՐԴԻԿ ԵՒ ԻՐՔ

ԿՐԹԱԿԱՆ ԵՒ ԴԱՄԲԱՆԱԿԱՆ

ՃԱՌԵՐ

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

Միլլէթիմիզին էն իլէրուտէ մսա-ալիմէրինտէն պուլունան Պէրպէր-եան էֆէնտինին ասարը պէրկիւղի-տէրի մանզումէսի պուլունան պու-քիմապ, 275 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, վէ Սրամեան տպարանտա բէք կիւզէլ սուրէթտէ թապ իտիլմիշ պուլունտուղու թագ-տիրտէ, ճիլտէնմիշ օլուրագ, եա-լընըզ 12 չէր գուրուշա սաթըլմագ-տա տըր։

—o—

ՄԻՒՍԻՒ Ս. ՊԱՐՏՕ

Վէ

ՍԱՐԳԻՍ ԷՖ. Դ. ՃԻԿԷՐԵԱՆ

Սէնինի մէտիտէտէն պէրու, Իս-թանպօլտա տասվա վէքեալէթլէ-բինտէ պուլունարագ, էլեէվմ Գա-լաթատա Վօյվօտա վէ Զինար սօգա-ղընտա, Նարլեան խանընտա մուզը-իմ Ֆրանսրզը շէօհրէթշուար Մի-սիւ ՊԱՐՏՕ, պու քէրրէ, մէքթէպ հուգուգու Շահանէտէն մէհզու-նիյէթ բուլուսունու հայիզ ճիկէր-եան Սարգիս էֆէնտիի ըրիֆագա-թընա ալարագ, սրրֆ էճնէպի գօն-սօլաթօլարլա պիրինճի մէճլիսի թի-ճարէթէ աեիտ միւխթէլիֆ տաս-վարընտան պաշգա, պունտան պէօյլէ, միւլրիյէ վէ հուգուգբյ-եէ, վէ թիճարիյէեէ, վէ այլ իթլագ ուժուրու ճէգարիյէեէ աեիտ տասվիյի Օսմանիյէեի տախ գա-պուլ իտէճէք տիր։

Պու տէֆա Գալաթատա, Գուր-չունլու խանընտա, այթ գաթտա, գաբունուն իթթիսալինտէ, 16 նիւ-մէրօ իլէ մուրագգամ մաղազատա, Գբպրբսրն էն այէա ճինս վէ նէֆիս չարապը իլէ, քէզալիք Իզմիրին պի-րինճի նէվինտէն օլան մասթիգա-լարընտան ֆիրուխթ օլունմագտա պուլունուպ, մէզքիւր չարապը, գուվվէթսիզ վէ տէրմանըզ օլան, լարա, վէ էղճիւմէ քէյֆիզլիքտէն եէնի չրգմբզ պուլունանլարա, ա-եէթլէ նաֆի օլաճաղընա տայիր նի-չէ աթբպպա վէ էրպապը ֆիւնուն թարագիլարընտան թահսին վէ թավ-սիյէ օլունմուշ պուլունտուղու կի-պի, ֆիւեաթը տախի, ալէալրզընա նիսպէթլէ, զաեէթլէ էհվէն օլտու-ղունտան, թէշրիֆ վէ իշթիրասընա բաղպէթ պուեուրան զէվաթընն մէմ-նունն օլաճաղլարընտա ասլա չիւրհի եօգ տուր։

Մէղրիւր մաղազատա նէֆիս գօն-նագ տախի պուլունմագտա տըր։

Ֆրանսրզ խասթախանէսինտէ պիր խայլի զէման քէսպի թէճրիւ-պէ իթմիշ օլան Տօքթօր Ռօպէնսօն էֆէնտի, դոե վէ գ-զբ-ե խասթա-լրգլարընը, եէնի ուսուլլար իլէ թէտավի իթթիկի կիպի, Խոբբ եօլու խասթալրգլարընը տախի պիր սուրէթի մախսուսէ վէ միւ-քէմմէլէտէ թէտավի իթմէքտէ տիր։

Տօքթէօր Ռէվիշ-ա պիր մաքինա իլէ, բէր զիհատէ սուհուլէթլի դոե եէյէ-մաֆդա տըր։

Թապիպի մէրգում, հէր կիւն սաաթ 4 տէն 7եէ գատար եէնի-ճամի բասթախանէսի գարշրսրն տա, Նիւ-Եորք էճզախանէսինտէ պուլունուպ, հէր թարաֆտան միւրաճաաթ իտէն խասթալարը-նա սուհուլէթի վիրմէքտէ տիր։ -Ֆուգարա մէճճանէն թէտավի օլունմագտա տըր։

Լավագոյնը վի բէրուտէր ոչ-տէեռնլրբընա պուլանոար։

La VELOUTINE

Poudre de Riz spéciale

PRÉPARÉE AU BISMUTH

Par CHie FAY, Parfumeur

PARIS — 9, Rue de la Paix, 9 — PARIS

ՊՐԱՎԷԻ ԶՐԱՎՈՑԾ ԵՐԿԱԹ

ԿԱՆԱՆԶԱԱՏ (FER BRAVAIS) ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՐԵԱՆ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՊՐԱՎԷԻ ԶՐԱՎՈՑԾ ԵՐԿԱԹՆ՝ երկաթախառն բաղադրութեանց ամենազօրաւորն է. օրը մի քանի կաթիլով, քիչ ժամանակի մէջ առողջութիւնն կը վերահաստատուի։

ՊՐԱՎԷԻ ԶՐԱՎՈՑԾ ԵՐԿԱԹԻՆ գործածութիւնն ոչ ջղաձգութիւն, ոչ ստամոքսի յոգնութիւն, ոչ թանչք և ոչ պնդութիւն կը պատճառէ։

ՊՐԱՎԷԻ ԶՐԱՎՈՑԾ ԵՐԿԱԹՆ ինքնին համ ու հոտ չունի և չտարալ ոչ գինիին, ոչ ջրոյն և ոչ որ և է ըմպելեաց՝ որոց մէջ խառնուելով կը գործածուի։

ՊՐԱՎԷԻ ԶՐԱՎՈՑԾ ԵՐԿԱԹՆ՝ երկաթախառն բաղադրութեանց ամենէն ազատն է, որովհետև ամբողջ սրուակ մը մէկ ամսէն վեր չաղաթ կը տա է. ուրեմն այս դեղին գործածութիւնն՝ օրը մի քանի փարայի կու գայ։

ՊՐԱՎԷԻ ԶՐԱՎՈՑԾ ԵՐԿԱԹՆ, ակռաները չ'սեւցներ։

Սմին սրուակի հետ յայտարարութիւն մը կը գտնուի, որ մանրամասն կը նկարագրէ այս պատուական չրագոյժ երկաթին գործածման եղանակներն։

Պ. Պրավէ իւր հնարած երկաթաշրջան զօրութիւնն կրնայ երաշխաւորել, երբ սրուակաց վերայ գտնուի իւր տպագրութիւնն կար մը թանաքով։ Մեծ և փոքր սրուակներով կը ծախուի։

Վաճառատեղին է՝ ի Փարիզ, BOUTRON & Ce, Rue St-Lazare, 40 & 42.